SRI N. CHIKKE GOWDA (Minister of State for Animal Husbandry).—

(*a*) Yes.

(*b*) Milk is collected from the villages through hired vehicles.

(*c*) Yes, upto 5th March 1973.

(*d*) Sanitation has been provided to all the quarters. Water facilities are yet to be given.

(*e*) Yes.

SMT. SUMATI. B MADIMAN.—Will the Dairy be expanded to cater to the needs of the people, and if so, when ?

† SRI N. CHIKKE GOWDA.—The present capacity of the Dairy is 10,000 litres, and the Dairy at present is handling on an average 14,000 litres. The Government of India has decided to take up the expansion programme in 1973-74 to handle 25,000 litres of milk per day.

SMT. SUMATI B. MADIMAN.—I want to know whether the vehicles by which milk is transported have insulated tankers and whether milk is collected from chilling plants ?

SRI N. CHIKKE GOWDA—At present milk is collected in cans by hired vehicles. We have no arrangements to transport milk in insulated tankers. We have provided chilling units at places where the procurement is more than 5,000 litres and in these chilling units the milk will not get spoiled for 24 hours ?

SMT. SUMATI B. MADIMAN.—In answer to (*c*), the reply is : 'Yes upto 5th March 1973'. May I have a little clarification, Sir ?

SRI N. CHIKKE GOWDA —Sir, the new dairy site did not have much water and we were transporting water by collecting it from different places, and now we have made arrangements to acquire land and we have also put up an open well and we are drawing water from that well from 5-3-1973.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಡೈರಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಳ್ಳುವ ರೇಟನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫ್ಯಾಟಿನಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ಅವರೇಜಿನ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರೊ ?

SRI N CHIKKE GOWDA.—If the hon. member puts a separate question I will be able to answer.

Intensive Poultry Project in Dharwar

714. SMT. SUMATI B. MADIMAN (Dhawar Rural).—

Will the Minister of State for Animal Husbandry be pleased to state :—

(*a*) the year in which the intensive poultry project was established in Dharwar, and the expenditure incurred so far ;

(b) whether the farmers and the public have been benefited by the project ?

Sri N. CHIKKE GOWDA (Minister of State for Animal Husbandry).—

(a) During 1969 Rs. 1,96,090-00

(b) Yes.

Smt. SUMATI B. MADIMAN.—I want to know whether this scheme has benefited the villages, and if so, how many ?

† **Sri N. CHIKKE GOWDA.**—The Intensive Poultry Development Project extends to a radius of 50 miles from Dharwar and it covers 7 taluks of Dharwar district, viz., Dharwar, Hubli, Kundgol, Shiggaon, Navalgund, Mundargi, and Kalghatgi, and two taklus of North Kanara, viz., Yellapura and Haliyal, and two taluks of Belgaum District, viz,, Bailhongal and Saundatti.

Smt. SUMATI B. MADIMAN.—May I know the number of farmers who have been benefited by this scheme and whether the scheme has been successful ?

Sri N. CHIKKE GOWDA.—Prior to starting of this Intensive Poultry Development Project there were only 10 farmers ; we have now 243 poultry farms having 23,000 birds.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ದಿನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ ? ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ 23 ಸಾವಿರ ಕೋಳಿಗಳಿವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ : 80 ರಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೋಳಿಗಳಿವೆ. ಧಾರ್ವಾಡ ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪೌಲ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಡಕ್ಟನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ಪೂನಾ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಕೋಳಿ ತಿಂಡಿ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಏರಿರುವುದರಿಂದ ಪೌಲ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದದೆಯೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಕೋಳಿ ಮೇವಿನ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಬೇಸಿಗೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಾವು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸ್ಕೇಸಿಟಿ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿನ ವರ್ಕರುಗಳಿಗೆ ; ನಾವು ಮೊಟ್ಟೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 28 ಪೈಸೆಯಂತೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪೌಲಟ್ರಿ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿಂದಲೂ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್, ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹೆಬ್ಬಾಳ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ 'ಅರಸು' ಕೋಳಿ ಎಂಬ ಉತ್ತಮ ತಳಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರಂತೆ. ಆದನ್ನು ಆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರ್ವಾಡಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ತಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ 'ಅರಸುರವರ ಧಾನ್ಯವೇ' ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು 'ಅರಸು' ಕೋಳಿಯಲ್ಲ. ಆದರ ಹೆಸರು ಏನೆಂದರೆ 'ಯೂಬ್ರೋ' ಅಂದರೆ 'ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬ್ರಾಯಲರ್' ಎಂದು. ಅದು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ಜಾತಿಯದಲ್ಲ,

Bore Wells Sunk In Gulbarga District

784. Sri MALLIKARJUNA KHARGE (Gurmitkal).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(a) the number of bore wells sunk in Gulbarga district during last 3 years ;

(b) of them, number of bore wells where water could not be found ;

(c) the total expenditure incurred on these bore wells ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(a) 294.

(b) 67.

(c) Up to the end of February 1973—Rs. 33,91,861.

Sri MALLIKARJUNA KHARGE.—It is stated that so far 294 bore wells have been sunk in Gulbarga District, out of which 67 wells have been a failure. May I know the amount spent on this 67 bore wells ?

† Sri H. M. CHANNABASAPPA.—That figure is not before me.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know the break-up of the bore wells for the past three years ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The break-up figures are not with me here.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ 67 ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಲುಗಳು ಫೇಲಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಂದಾಗ ಆ ತಜ್ಞರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ? ಹಾಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನೀರಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರಗಳಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಡರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆ ಫೇಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಸಸ್ ಆಗಿ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಫೇಲಾದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H.M. CHANNABASAPPA.—I would like to submit to the House, there are human factors also in the assessment of availability of water.

Sri MALLIKARJUNA KHARGE.—I am putting a specific question. What is the number of borewells sunk from January 1972 to January 1973 in Gulbarga District ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I have already informed the hon. member that those break-ups are not with me and he is repeating the same question over and over again.

Upgrading of Maddur Dispensary

810. **Sri A. D. BILI GOWDA** (Maddur).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(*a*) whether there is any proposal to up-grade the Combined Dispensary at Maddur into a General Hospital ;

(*b*) whether the concerned Taluk Development Board and the Municipality have given their concurrence to meet the expenditure ;

(c) whether the dispensary at Gejjalagere is to be removed and the same staff continued at Maddur ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—

(*a*) No.

(*b*) No.

(*c*) There are no such proposals for the present.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಬಿಳಿಗೌಡ.—ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪೌರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮದ್ದೂರಿನ ಕಂಬೈನ್ಡ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ರೇ, ಬ್ಲಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡಿದರೆ ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಿರಾ ? ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಹ ವಹಿಸುವುದಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಹಾಗೂ ಪುರಸಭೆಗಳು ಒಪ್ಪಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಈ ಮದ್ದೂರು ಕಂಬೈನ್ಡ್ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುವಿರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡೋಣ. ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ಥಳ, ನೀವೂ ಸಹ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು, ಆದು ಅನುಕೂಲವಾದ ಜಾಗ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದಾನಿಗಳು ಉದಾರವಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದಾನಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕಡೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕೇಳಿದರೆ ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳವರೂ ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬೂಷ್ಯಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳದೆ ಸರಕಾರದವರೇ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವರೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಸರಕಾರ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಅಂಕಿಅಂಶ ನೋಡಿದರೆ ಬರೀ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರಿನವರು ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೊರಗಿನವರೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಅನುಕೂಲ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆ ಐದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು. ಮುಂದಿನ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೇಳಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು, ಆಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೂ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಬಿಳಿಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚುನಾಯಿಗಳಿಂದ ಕಡಿಸಿಕೊಂಡು ಔಷಧಿಗಾಗಿ ಬರುವ ವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಕ್ಯೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹುಚ್ಚುನಾಯಿ ಕಡಿದವರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಹುಚ್ಚುನಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯೆಂಕಟಪ್ಪ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳು ವಂತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇರುವುದನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ನೀಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನವರು ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲವಿರುವವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯೆಂಕಟಪ್ಪ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳು ವಂತಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಇಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವಂತೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನಾವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಿ. ಒ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಬಿಳಿಗೌಡ.—ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮದ್ದೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಲ್ಲ, ಹಿಂದಿತ್ತು. ಈಗ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

Restoration of Annigopalaiah Tank

875. Sri HANJI SHIVANNA (Tarikere).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state:—

(a) the number of years passed after the repairs to Annigopalaiah tank of Ajjampura Hobli in Tarikere Taluk ;

(b) when the waste-weir of the tank was constructed whether it is repaired now, if not when it will be repaired ;

(c) whether a channel has been constructed to facilitate irrigation ;

(d) if not, the reasons therefor ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity) —

(a) The restoration work of this tank was done in 1899. The repair work of the tank was done in 1965-66 and 1968-69.

(*b*) The waste-weir of this tank was constructed long back. The repair work of the waste-weir and the channel was done in 1966. At present no repair is needed for these works.

(*c*) Yes.

(*d*) Does not arise as there is a channel.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ವರ್ಷೆ ವರ್ಷೆ ಈ ಕೆರೆ ತುಂಬದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ನೀರಿನ ಸೋರ್ಸಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಎಡಗಡೆ ಫೀಡರ್ ಚಾನಲ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಬಲಗಡೆ ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಈ ಕೆರೆಗೆ ನೀರಿನ ಸೋರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಆದಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸೋರ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ನೀರು ಬರುವುದು ?

Breaching of Bekkinahalla Tank

877. Sri HANJI SHIVANNA (Tarikere).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state;—

(*a*) the number of years passed after the breach of Bekkinahalla Tank of Lingadahalli Hobli in Tarikere Taluk ;

(*b*) whether it has come to the notice of the Government that Kallahalu tank in Lingadahalli requires repair badly ;

(*c*) whether immediate steps would be taken up to repair the said works ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(*a*) About 12 years have passed after the breach of the Bekkinahalla Tank.

(*b*) There is no such tank under this name.

(*d*) The estimate for restoration of Bekkinahalla Tank has been prepared.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಬೆಕ್ಕಿನಹಳ್ಳದ ಕೆರೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲಸವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ ?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಜಂಬದಹಳ್ಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಅಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಈ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅಜ್ಜೀ ಮಾಡಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಕಳೆದವರ್ಷ ಜಂಬದಹಳ್ಳ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ತುಂಬಿದ್ದು ಈ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ತುಂಬಲಿಲ್ಲ. ಹೆಸರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಜಂಬದಹಳ್ಳದ 1 ಕೋಟಿ 0 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಜಂಬದಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಆ ವ್ಯಾಲಿಯೊಳಗೆ ಬೇರೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟತವುವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಂಬಡಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Public Men's Inquiry Bill

494. **Sri D. B. KALMANKAR** (Afzalpur). —

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the Government proposes to introduce a Bill called the Public Men's Inquiry Bill ;

(*b*) if so, when ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(*a*) Government propose to introduce a LOKAYUKTA Bill which will contain adequate provisions to deal with such matter.

(*b*) At an early date.

Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, May I know who will come under this Bill ?

† **Sri D. DEVARAJ URS.**—The public servants including the Legislators and Ministers perhaps.

Sri D. B. KALMANKAR.—You have said that the Bill will be introduced early. I want to know whether it is going to be introduced in this session ?

Sri D. DEVARAJ URS.—The Bill is before the Scrutiny Committee. I will try to see that it comes up during this Session only.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ವಿಧೇಯುಕದಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಹಳೆಯ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ., ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ., ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಾರೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಯಾರು ಯಾರು ಬರಬೇಕೋ ಅವರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಹಳೆಯವರು ಇದರಲ್ಲ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವವರು ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು.

Sri MALLIKARJUNA KHARGE.—May I know salient features of the Lok Ayukth ?

Sri D. DEVARAJ URS.—There is an enactment to see that the people who work as public men not only public servants, but also

Government servants and also the Legislators and Ministers who have to maitain their moral conduct properly are to be booked if they have amassed illegal wealth against their moral Code.

Fish Famine in Deep Sea

699. Sri P. M. BANGI (Jamkhandi).—

Will the Minister of State for Fisheries be pleased to state :—

(*a*) whether Government is aware of the fish famine in the deep sea on the West Coast lines of North and South Kanara ;

(*b*) if so, whether it is a fact that fish famine is caused by over-fishing by local fishermen and also by Maharashtra fishermen sailing by steam launches and also by Japanese fishermen coming near Malpe and other ports ;

(*c*) whether any reliefs are given by the Government to fishermen on costal lines hit by the fish famine this year ;

(*d*) if so, the details of such relief given ?

Sri K. T. RATHOD (Minister of State for Fisheries).—

(*a*) Government are aware that there is fish famine in the in-shore waters of our State but there is no report of fish famine in the deep sea on the west coast-lines of North and South Kanara districts.

(*b*) No.

(*c*) Yes.

(*d*) The Government have sanctionod interest free loan of Rs. 250 per family.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ಮಲ್ಪೆ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ಟೀಮ್ ಲಾಂಚಸ್ ಎಷ್ಟು ಇದ್ದುವು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ತಾವು ಕೇಳಿದ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ವಿವರ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ಮಲ್ಪೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಓವರ್ ಫಿಷಿಂಗ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಜಪಾನೀಸ್ ಬೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂದು ಫಿಷಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಫಿಷ್ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಓವರ್ ಫಿಷಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ತಾವು (ಈ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಕುಟುಂಬ ಒಂದಕ್ಕೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮೀನುಗಾರ ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಇಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾದ ವಿವರದ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಇವೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 13,30,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 11,70,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ತಾವು ಕೊಡುವಂಥ ಪರಿಹಾರ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳು ರಂಪಣಿ ಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಬಡ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಮೀನುಹಿಡಿಯು ವವರಿಗೆ, ಮೀನಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿವರ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾವು ರಂಪಣಿ ಬಲೆಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಪಟ್ಟೆ ಬಲೆಯವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಂಪಣಿ ಬಲೆಯವರು 4517 ಜನ ಸದಸ್ಯರು, ಪಟ್ಟೆ ಬಲೆಯ 803 ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಂಪಣಿಯವರಿಗೆ 2637 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು 2043 ಜನ ಪಟ್ಟೆ ಬಲೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಜನಕ್ಕೂ ಕೂಡ, ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬಂದರೆ, ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡುವಂಥ ಆವಶ್ಯ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್.—ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜಪಾನೀಸ್ ಬಂದು ಮೀನು ಹಿಡಿಯದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ತಾವು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಇರತಕ್ಕ ಮೀನುಗಾರ ರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪರಿಮಿತಿಯ ಹೊರಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೀನಿನ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೀನು ಗಾರರ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾದಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—Will the Government reconsider to see that Rs. 1,000 per family of fishermen is given and that is Rs. 500 as loan and Rs. 500 as relief ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸಾಲ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿರಹಿತ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.—ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ, ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೀನುಗಳು ಮರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂಗೆ

ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೀನು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ, ಇದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪರಿಮಿತಿಯ ಹೊರಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

10-00 A. M.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಮೀನುಗಳ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕ್ಲೈಮೆಟಿಕಲ್ ಕಂಡಿಷನ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೇ. ದೇಶದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಜನರು ಬಂದು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಬರಗಾಲ ಉದ್ಭವಿಸಿತೇ ? ಬೇರೆಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್.—ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮುದ್ರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವಂತಹ ಬೇಟೆಗಾರರಿಗೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆ ತರಹ ನಿರ್ಬಂಧ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕ್ಷಾಮ ಬರುವುದು 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲೇ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮೀನಿನಕ್ಷಾಮ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ನಮಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Expert opinion is that if there is failure of rain in June, that particular species do not lay their eggs in abundance and the percentage of fertilization also is poor. This ishappening forthe last so many years. That is the expert opinion till to-day.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Deaths due to Cholera in Shimoga District

25. Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—

Will the Minister for Health be pleased to state ;—

(*a*) whether it has come to the notice of Government that seven persons died due to cholera in Shimoga District ;

(*b*) whether it has come to the notice of Government that the same disease is still spreading to other places ;

(*c*) if so, the steps taken by Government to prevent this disease ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) The Health Authorities have performed a total of 31,000 Anti-Cholera Inoculations and disinfection of infected houses and

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

spraying of infected localitiee in addition to the super chlorination of water sources. The Deputy Commissioner has promulgated a notification under Section 76 of Mysore Public Health Act on 15th March 1973 prohibiting congregations and sale of cut fruits, meat, prepared food, etc., in unprotected manner within the city limits and closing down of hotels and cinema houses in the affected areas of the city. Meanwhile the Pubiic Health Department and Municipal Authorities have taken adequate steps for inoculation of people with Anti-cholera Vaccine and have ensured that adequate measures have been taken for strict supervision of hotels and eating houses in other parts of the City. There is no cause for anxiety, All effctive measures are undertaken to contain the epedemic.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕರುಳು ವ್ಯಾಧಿ ಇದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿತ್ತು. 7 ಜನ ಸತ್ತಾಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ? ಈಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗ ಕಾಯಿಲ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನನಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಲೇ ನಾನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. There were 35 suspected cases of gastro-enteritis. There wsre 12 deaths and during the last few days according to the report, there are no deaths.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಅಲ್ಲದೆ ಷಿಕಾರಿಪುರ, ಭದ್ರಾವತಿ ಹಾಗೂ ತರಿಕೆರೆ ಕಡೆಗೆ ಈ ರೋಗಸವಿಊಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಇದೆ ಆ ಕಡೆ ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆಯೇ, ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗ್ರಮಗಳು ನಡೆದಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಈ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕರುಳುಬೇನೆ ಮತ್ತು ಕಾಲರಾ ಮುಂತಾದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಹಬ್ಬತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಿವೆಂಟೀವ್ ಆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೆಡಿಸನ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಟಿಸಿಪೇಟ್ ಮಾಡಿ ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಿವೆಂಟೀವ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳು, ತಿಂಡಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕೆಡದಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇನ್ನು ಕೆಲವುಕಡೆ ಇಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಅಲ್ಲಿನ ಡಿ. ಎಚ್. ಓ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಅಪ್ರಿಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೆಲಸವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹ ತಿಳಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಫುಡ್ ಫ್ರೂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹೋಟೇಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—Now Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Bet Balkonda Tank in Basavkalyan Taluk

588. Sri BAPURAO ANAND RAO (Basavakalyan).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has receiv d any representation complaining against the tardy execution of Bet Balkonda tank in Basavakalyan Taluk of Bidar District ;

(*b*) the average daily strength of labourers working on this tank since the beginning ;

(*c*) the steps taken by the Government to force the contractor to employ more labourers on the tank in view of drought conditions there ;

(*d*) the average daily wages received by the labourers ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(*a*) Yes.

(*b*) The average labour strength working from 8th December 1972 to 4th March 1973 is 159 per day.

(*c*) Depending on the availability of water which is required for consolidation, the bund work is programmed to be done.

(*d*) 1 A man Mazdoor gets an average of Rs. 2-50 per day

2 A woman Mazdoor gets an average of Rs. 1-50 per day.

3 A Vodder gets an average of Rs. 4 per day.

Health Unit Type Dispensary at Wadawadgi

751. Sri M. M. SAJJAN (Muddebihal).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(*a*) the date when the Taluk Development Board of Basavanna Bagewadi recommended for establishing Health Type Dispensary at Wadawadgi :

(*b*) whether the Director of Medical Services and Family Planning recommended for establishing this dispensary ;

(*c*) whether the sanction has been accorded by the Government?

Sri H. SIDDAVEERAPPA(Minister for Health).—

(*a*) 2nd December 1970.

(*b*) and (*c*) Orders sanctioning a Health Unit Type Dispensary at Wadawadgi, have been issued in G. O. No. HMA 392 PPS 72, dated 22nd March 1973.

Lokapavani Lift Irrigation Near Karighatta

759. Smt. DAMAYANTHI BORE GOWDA (Srirangapatna).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state.—

(*a*) the atchkat to be benfited by the Lokapavani Lift Irrigation near Karighatta in Srirangapatna Taluk ;

(*b*) when this will be taken up ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(*a*) 2,000 acres of Semi-dry atchkat above C. D. S. Channel and 1,200 acres of wet atchkat for stabilisation under C. D. S. Channel are proposed to be benefited.

(*b*) After sanction to the Plans and estimates.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(1) *re* : deaths due to gastro-enteitis in Gulbarga District.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—I beg to call the attention of the Hon. Minister for Health to the deaths due to gastro enteritis in Gulbarga District.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—I state as follows

During the month of February 1973, there were a total of 123 attacks and 26 deaths due to gastro-enteritis in 18 Villages of Aland, Afzalpur, Yadgir, Chitapur, Shahapur and Gulbarga Taluks. 63,006 anti-Cholera inoculations were done and all the available water sources were clorinated. A statement showing the names of Villages were the incidence occured, number of attacks and deaths and the number of anti-cholera inoculations done is attached.

Statement Showing The Incidence of Gastro Enteritis in Gulbarga District During the Month of February 1973.

	Name of the Village		Taluk	Date of attack and Death	Attack	Death	Anti-cholera inoculations done
1.	Norona	...	Aland	8-2-73	1	–	2920
2.	Bairmandagi	...	Afzalpur	8-2-73 to 12-2-73	10	3	2300
3,	Kagnoor	...	do	12-2-73 to 18-2-73	45	–	1800
4	Gudur	...	do	5-2-73 to 5-2-73	5	1	225
5.	Goudagaon	...	do	6-2-73	1	–	825
6.	Wasnalli	...	Yadgir	2-2-73	2	1	915
7.	Satarshalli	...	do	3-2-73	2	–	1473
3.	Yaragal	...	do	11-2-73		–	2520
9.	Koilur	...	do	15-2-73	2	–	520
10.	Wadi	...	Chittapur	23-2-73 to 28-2-73	8	7	11287
11.	Ingalgi	...	do	6-2-73 to 8-2-73	3	2	612
12.	Indagi	...	do	17-2-73 to 19-2-73	3	2	412
13.	Talabatanda	...	do	22-2-73 to 25-2-73	4	3	320
14.	Chittpur	...	do	15-2-73	1	–	12350
15.	Settikera	...	Shahapur	18-2-73 to 22-2-73	12	1	820
16.	Manganama	...	do	24-2-73 to 28-2-73	11	2	3035
17.	Halkal	...	do	26-2-73	1	–	585
18.	Nilogi	...	Jeevargi	26-2-73 to 28-2-73	10	3	3555
19.	Pattana	...	Gulbarga	24-2-73 —	1	1	1855
	18 Villoges		7 Taluks		123	26	50329
	1 Town			Anticipatory incoculation done in the other surrounding Villages			2677
							53,006

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is no provision under the Rules for clarification. Still, one or two clarifications have been allowed. I will allow you to seek one clarification, if necessary,

Sri V, N. PATIL.—Sir, as you mentioned out of 123 cases, 26 people have died. That shows that the percentage of deaths among the affected is more than 20.

Sri H. SIDDAVEERAPAA.—How can you have better statistical data ?

Sri V, N. PATIL.—It can be about 5 or 6 per cent. The attacks are very severe. The reports which we are getting from most of the famine-affected areas, indicate that the disease is a water-borne disease. Will the Government assure us that sufficient stock of preventive innoculation vaccine is supplied to almost all the villages ? Can it be an unbearable expenditure for the Government ? Or is it a possibility ? Will the Hon. Minister for Health take steps to innoculate all the people in almost all the villages, where there is water scarcity ?

Sri H SIDDAVEERAPPA.—I can assure tho hon. Member that in all these areas, Government have speared no pains to see that this disease is brought under control and checked. As a matter of fact, the hon. Member is aware, they take medicine along with the doctors and ancillary staff, from village to village. We have got 12 mobile hospitals. They go from village to village, with necessary medicine and all that. Wherever it is necessary, they give all preventive medicines-both innoculation and other things. Therefore, I can assure the hon. Member that that part of the State has received special attention because we know there is acute water scarcity in that area.

re : Direct recruitment to Assistant Engineers Posts

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).—I call the attention of the Hon. Minister for Public Works to Direct Recruitment to the posts of Assistant Engineers. Division No. I- Reservation of posts in respect of Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—I state as : The point raised in the Calling Attention Notice No. 36 by Shri M. H. Jayaprakash Narayan is that in P.W.D. 800 Junior Engineers have been promoted to the posts of Assistant Engineers Division I, one month back, that the recruitment of Assistant Engineers in accordance with the Mysore Public Works Department Engineering Services Recruitment Rules, 1960, have not been made, thereby the constitutional provision of reservation of posts in favour of SC and ST, has been violated and it is not in accordance with the Recruitment Rules.

2. Under the Mysore Public Works Department Engineering Services Recruitment Rules 1960, the category of posts of Assistant Engineers consists of (i) Assistant Engineers Division I and (ii) Assistant Engineere Division II. The categories of posts of Assistant Engineers Division I are required to be filled by Direct Recruitment on the basis of an interview and by promotion in the ratio of 33.1/3 per cent and 66.2/3 per cent respectively. The posts of Asaistant Engineers Division II are filled only by promotion from the cadre of Junior Engineers (Non-Graduates) and Draughtsmen in the ratio of 7 : 1.

3. Under the existing rules, the State Government have provided reservation of posts in favour of SC and ST to the exent of 15 per cent and 3 per cent respectively when direct recruitment is made. There is no reservation in favour of SC and ST when the vacancies are filled by promotion.

4. After the State reorganisation on 1-11-1956, Direct Recruitment to the posts of Assistant Engineers Division I have been made 3 times so far, once during each of the years 1957, 1958 and 1961. Two SC were recruited during the year 1957, 3 in the year 1958 and 15 in the year 1961 to the post of Assistant Engineers. Direct Recruitment made during the year 1961 was challenged by way of Writ-Petitions before the High-Court and the matter went up in appeal before the Supreme Court, challenging the said appointment of Probationers made during that year. Consequently, the appointments and absorption of these probationers had to be deferred till the year 1966, when the Supreme Court held that the appointments were validly made. As the Writ Petitions were pending and the decision of the Supreme Court was also awaited, no Direct Recruitment to the posts of Assistant Engineers was possible all these years. The last promotion to the cadre of Assistant Engineers made was in the year 1963 and no promotion was made between 1963 and 1969 and only in-charge arrangements were made.

5. The State Government have decided to appoint Assistant Engineers by Direct Recruitment on the basis of a written competitive examination and necessary rules are being framed for the purpose, and the P.S.C. has also been consulted in the matter. The Recruitment will be made in a phased manner to ensure quality. Even on an earlier occasion in 1971, it was proposed to recruit 30 candidates and a Notification was in fact issued for the purpose. This recruitment was however cancelled on the ground that it should be by a competitive examination followed by an interview instead of Recruitment by interview only. The subjects and the syllabi for the written competitive examination have since been finalised and the concurrence of the P.S.C. has also been obtained and the matter is pursued vigourously with a view to hold a competitive examinations as early as possible. While making a phased direct recruitment on basis of written competitive examinations to the posts of Assistant Engineers, the prescribed reservation

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

in favour of Scheduled Castes and Scheduled Tribes candidates shall be observed in accordance with the rules regarding reservation of posts in favour of all backward classes as provided under the constitution.

6. Under the existing policy of the State Government reservation in favour of S.Cs. and S.Ts. is provided only for direct recruitment and the percentage fixed is 15 per cent for the S.Cs. and 3 per cent for S.Ts, as already said above.

7. The promotions of Junior Engineers made to the Cadre of Assistant Engineers Division I are subject to review in accordance with the provisions of the Mysore Public Works Department Engineering Services Cadre & Recruitment Rules, when directly recruited candidates are appointed on the basis of the written competitive examinations, rules, regarding which are under the active consideration of Government. The Hon'ble Member need not apprehend that constitutional provisions as to the reservation of posts to the S.Cs. and STs. candidates are being violated in making promotions to the posts of Assistant Engineers.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಏನು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕೊನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ 10 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಈ ಕೇಸು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೇ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಫ್ರಾಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಾವೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈವಾಗ 800 ಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ 15 ; 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೇಶಿಯೋ ಏನು ಇದೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ 13-14 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 120 ಜನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ?

ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದರೆ 24 ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಲೋಪವನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮೋಷನಲ್ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ 700 ಜನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ಸಲ 800 ಜನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ 800 ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 4.0 ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

The point raised in the Calling Attention Notice by Sri Jayaprakash Narayan is that in P.W.D. 800 Junior Engineers have been promoted to the posts of Assistant Engineers Division I. There is no reservation in the Constitution so far as promotions are concerned.

Promotions are always made on merit-*cum*-service. As I have already said, the direct recruitment and promotion is in the ratio of 1:2. If the hon. Member reads para 7 of my statement, his question will not arise. It reads :

> "The promotions of Junior Engineers made to the Cadre of Assistant Engineers, Division I are subject to review in accordance with the provisions of the Mysore Public Works Department Engineering Services, Cadre and Recruitment Rules, when directly recruited candidates are appointed on the basis of the written competitive examinations, rules, regarding which are under the active consideration of Government."

Therefore, the hon. Members need not have any apprehension whatsoever that the provisions of the Constitution and the safeguards that have been paovided in the Constitution will be violated. I assure this House that as far as reservations are concerned they will be very zealously safeguarded.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—800ಜನರನ್ನು ಪ್ರಮೋಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, 450 ಜನರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 10 ವರ್ಷದಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. 450 ಜನರನ್ನು ಪ್ರಮೋಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಿ ಅಂಡ್ ಆರ್. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಲೋಪವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Without understanding what I have said the hon. Member is saying the same thing over and over again. I would request the hon. Member to read para 7 where the matters are made amply clear. I may repeat that promotions are not made an the basis of reservations but they are made on the basis of service *cum*-merit.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I want the co-operation of all the members. Under the Rules of Procedure we have to include not more than one calling attention notice in the list of business but we have been including two each per day and still hon. Members are complaining that their calling attention notices have not been included in the list of business. This time we have received over 190 calling attention notices. Under the Rules of Procedure there is no provision for calrification at all but certain precedents have developed and we have given scope for one or two clarifications by the member who has tabled it. If the hon. Members are prepared to accept this procedure where by the scope is restricted to one or two clarifications and that to by the member who has tabled it, we can include two more per day. I seek the co-operation of the hon. Members in this behalf.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಾದರೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Several members rose to ask clarification

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We shall go to the next subject.

Notice *re* : Lottery Organisations called Kamadhenu Enterprises

Sri H. S SIDDAPPA (Arasiker).—Sir, I have given an important Calling Attention Notice. During this session only one has come up. One organisation called the Kamadhenu Enterprises has constituted a a body which is parrallel to the Government organisation dealing with lottery tickets and they have collected Rs 2½ lakhs. I have given the details to the Chief Minister, the Home Minister and the I. G. P. No reply has been received so far.

I have received a letter from the Chief Minister stating that the matter is referred to the Commissioner and he is taking action. Public money to the tune of Rs. 2½ lakhs is involved.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We will look into it.

10-30 A. M.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ನಮ್ಮ ಈ ಸದನ ಇಂದಿನಿಂದ ಒಂದು ವಾರ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ವಾದುದರಿಂದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗಾಗಿ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರು ಉಮೇದು ವಾರರುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. (ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರು) ಹಾಗೂ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿ, ಎಸ್. ಸಿ. (ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರು) ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟರುಗಳನ್ನೇ ಮೊದಲು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ. (ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರು) ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದವರು ನಾಲ್ಕು ಜನರಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ಬಿ. ಎಸ್ ಸಿ. ಡಿಗ್ರಿಯವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಆ ಹುಡುಗರು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದರು, ಇವರು ಹೇಳಿರುವುದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಅವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. I want the hon. members to advise them. Once when I have said that there appears to be some force, there need not be any argument. ಈಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅರ್ಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಆಗ್ರಹವೂ ಇಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೊ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳುವುದು ? ಇದಕ್ಕೇನು ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನವೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸತ್ಯಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದೇನಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಆಗ್ರಹವೂ ಇಲ್ಲ.

Retrenching the Local Candidates

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳು 31 ರಂದು ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೆಲವರನ್ನು ಬರ್ತಫ್ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಕ್ರಮ ಏನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—We will try to see what it is.

Re : Distribution of Sugar for Ugadi

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮೀ, ನನಗೆ ಬಂದ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಬೇನಾಮಿ ಪತ್ರವಲ್ಲ. ರುಜು ಹಾಕಿರುವ ಪತ್ರ. ಬರುವ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಆಹಾರಪಾಧರ್ಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಬರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯುವರು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅವರೇ ಮಾಡಲಿ.

Acts of the Authorities of the Karnataka University

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ದೌರ್ಜನ್ಯಕಾರಕವಾದ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಏಕಾ ಏಕಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಇದರಲ್ಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏನು ವಿಚಾರ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲಾಯದ ನಮಗೆ ಬರೆಯಲಿ ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ.

Accounts of the Mysore Dasara Exhibition

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಹಳ ಗುರು ತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದೇ ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ, ಸರಕಾರ ಸ್ಟೇಟುಮೆಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ರಿಪೋರ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಅಕೌಂಟುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ 15 ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಅವುಯಾವುವೂ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri D. DEVERAJ URS.—What action I have taken, I will tell the House,

Sri H. D. DEVEGOWDA.—So far as accounts are concerned, the Minister had made a promise to place it on the Table during the current session.

ಪದೇ ಪದೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಸಭೆ ಪ್ರೋರೋಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅಡ್‌ಜರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗಾದರೂ ಇದರ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ ? ನಮಗೆ ಅಕೌಂಟು ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಬೇಕು.

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—I have made clear that I will place it on the Table of the House. After the accounts are over, it will be placed.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೆಷನ್ ಸೇರುವಾಗ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತೀರಿ. ಬರುವ ಒಂಭತ್ತನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣ.

BUDGET ESTIMATES FOR 1973-74

Demands for Grants—Demand No. 39A—Grants in Aid-Contribution to Local Bodies and Housing

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹ ನನ್ನ ದನ್ಯವಾದಗಳು. ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನೆಯದು, ಈ ಒಂದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ವರ್ಕ್ ಏನಿದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಬಾದು. ಎರಡನೆಯದು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು. ಮೂರನೆಯದು, ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ; ಈ ರೀತಿ ಮೂರುಬಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಸೂದೆಗಳು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಗಳೆಂದರೆ :

1. The Mysore Acquisition of land for grant of House Sites Bill.
2. The Mysore Apartment Ownership Bill.
3. The Mysore Urban Water Supply and Drainage Board Bill.
4. The Mysore Slum Areas (Improvem nt and Clearance) Bill.
5. The Mysore Ownership Flats (Regulation of the Promotion of construction, sale, management and transfer) Bill.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ :

1. Bangalore Development Authority Bill.
2. Extension of Town and Country Planning Bill.
3. Urban Development Board Bill.

ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮೈಸೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ

ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನೌಕರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳು ವರ್ಗಾವಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಖದೀಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರು ಈ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರುಗಳು ಇಷ್ಟಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟಬಂದಾಗ ರಜಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ 'ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ' ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ, ಏನು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈಲ್ ಮಾಡಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ಆಜ್ಞೆಯೆಂದರೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ ಗುಡಿಸಲು ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತುಕೋಳ್ ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 20-30 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು : 10-15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಇಂತಹವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಯಂಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅದು ಮಾಡಿದೆ, ಇದು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಈ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರು, ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್‌ನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಒಂದು ಆದರೆ, ಇವರುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಲವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಎತ್ತುವುದು, ಮತ್ತು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. 1973ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಇದು ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಈ ಮಲವನ್ನು ಹೊರುವ ಭಂಗಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬಾರದು, ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಈಗಲಾದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸೋಣ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಸಿವರೇಜ್ ಕನಕ್ಷನ್ ಇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕನಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲದ ಮನೆಯವರು ಕನಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸ ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರು ಕನೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಸ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾನು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಅಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅವರ ಕರ್ಮಫಲ, ಮುಂದೆಯೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಜನರು ತಾವು ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬಾರದೆಂದು, ಅದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಿವರೇಜ್ ಕನೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ನಿರ್ಗತಿಕರು ಮತ್ತು ಬಡವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೇ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಬೋರನ್ ಸೋಕ್ ಪಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲವನ್ನು ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಭಂಗಿಗಳಿಗೆ ಗತ್ಯವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಗಾಂಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇದು. ಕೆಲವು ಜನಗಳು ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂದೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಪಾಪ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಸಮಾ ಧಾನ ಬೇಡ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸೀವರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನೈಟ್ ಸಾಯಿಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಲ ಗೊಬ್ಬರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಲವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಲವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಸಹ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಜನ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು 100 ಚಿಲ್ಲರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಂಟ್ರೋಲಿನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೀತು ಎನ್ನುವ ನನ್ನದು ಒಂದು ಆಶೆ ಇದೆ.

ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಈ ಸ್ಲಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೆ ಸಹ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ತರಹ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಲಮ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮು, ಈ ತರಹ ಎರಡು ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಇವೆ. ಈ ಸ್ಲಮ್, ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು $1\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಇರಾಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮು ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ತಮಗೆ ಇದರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಯಾವ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಅಂಥಾ ನಿಷ್ಠೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳು ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ದೇಶಾಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಇಯರ್ ಏನಿದೆ ಅವರ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟೀಕೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಿದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ನನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಆಶೆ.

(ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲ 8 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ ಅಂಥಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆ ಲಾಗು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ 8 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಡವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು 100ಕ್ಕೆ 100 ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂದರೆ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳು 8-10 ದಿವಸ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಈ ಹಣವನ್ನು 8-10 ತಿಂಗಳು ಮುಂಚೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬೀಜ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಿನ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಹೊಸದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸಾಹುಕಾರರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಡಾವಣೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ, ಯಾರು ಅದರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ನೆಂಟರ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕು ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಬಡವರು ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಹಣ್ಣು ಏನಿದೆ, ಅದು ಇಂಥ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

11-00 A.M.

ಆ ನಂತರ ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಏನಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಜಯನಗರ ಬಡಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಜಯನಗರವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಜಯನಗರದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಜಯನಗರದ ಬಡಾವಣೆ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಹೇಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 1947-48 ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಹಂಚಿಕೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಯಾರು ಕೇಳಿದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಹ ಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನರೂ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. 1948ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೃದಯವಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದ್ದರಿಂದ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣವೇ ಮೂಲ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಅಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅರ್ಜಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬುದರ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. Certain rul s have been framed for the allotment of sites and houses. If any Chairman or the Board has violated the rules in alloting a house or site,

that is a different aspect. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಸಹ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಚ್ಯಾರ್‌ಮೇನ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅರ್ಜಿ ಯಾರಾದರೂ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಒಂದು ಕಂಕ್ಲೂಶನಿಗೆ ಜಂಪ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. I agree with you because you are stating it sincerely. If Jayanagar 9th Block out of 28 houses, 4 houses have been allotted to Christians and 3 houses to Muslims. Till the facts and figures are furnished why should you unnecessarily jump only on inference ? 9ನೇ ಬ್ಲಾಕಿನಲ್ಲಿ 23 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ 4 ಜನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ಸ್‌ಗೆ, 3 ಮಹಮ್ಮದನ್ಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೋ ಇನ್‌ಕಂ ಗ್ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಏನಿದೆ, ಅದು ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಇರಲಿ, ಸುಖವಾಗಿರುವ ಜನ ಸುಖವಾಗಿ ಇರಲಿ; ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಆರ್ಚಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? I do not dispute your sincerity, If one is economically sound and who is capable of going in for a site, even he is a Harijan he can be allotsed a site. A person who is capable of going in for a site in Palace Orchard, even if he is a Harijan you can allot a site. ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ರವರಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಮನುಷ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲ, ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವಾದೀ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ 3 ಲಕ್ಷದ 25 ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷದ 35 ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಈವತ್ತು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ದೇಶಭಕ್ತಿ ಇದ್ದಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಈ ಗಮನ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನ್ನು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಈಗ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಜನಗಳ ಹುಟ್ಟು, ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾರ್‍ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ತತ್ವ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈಗ 2 ಲಕ್ಷದ 35 ಸಾವಿರ ಸ್ಶೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 6 ಸಾವಿರ ಸ್ಶೈಟುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ದೇಶನವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಭಾವನೆ ಇರಕೂಡದು. ಎಲ್ಲರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಇವತ್ತು ಆದಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಮಾಜವಾದ, ಸಮಾಜದೃಷ್ಟಿ ಕೇವಲ ಶಂಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಏನೇನು ಸ್ಶೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ 25 ಸಾವಿರ ಸ್ಶೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ವರ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯೂ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾರಿಗೆ ತಲೆಯಮೇಲೆ ನೆರಳು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆಲ್ಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನನ್ನ ಧೃಡವಾದ ಸಂಕಲ್ಪ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಆಗ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದು ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ. ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಚಾಮರಸರು ಪ್ರಭುಲಿಂಗಲೀಲೆಯನ್ನು ಬರೆಸಿದ ರಂತೆ, ಬಸವಲಿಂಗಲೀಲೆಯನ್ನು ಬರೆಸಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಟೀಕೆಮಾಡಿದರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ; ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಲೀಲೆ ಬರೆಯಲಿ. ಅಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಲೀಲೆಯೂ ಸಹ ಬರೆಯಲಿ. My 'Leela' is open for criticism. I have determined to do something. Whether social philosophy or economic philosophy I have got to do it and I will do it before I go out of this office.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಲೀಲೆಯನ್ನೂ ಬರೆಸಲಿ. ನಿಮ್ಮೊಬ್ಬರದೇ ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಸ್ಶೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾದ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಸ್ಶೈಟು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಶಂಕೆ ಎದ್ದಿತು. ನಾವು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಈ ಸ್ಶೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಾಹುಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದು ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸ್ಶೈಟುಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಿನೆಸ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಟೌನ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಆ ಟೌನುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಟೌನ್‌ಷಿಪ್ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರ ಸುಖಸಂತೋಷ ಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನನಗೇನೂ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಳಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಇಷ್ಟ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಯಾವರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವವರೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಉದ್ದೇಶ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆ ಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಏನೇನು ಸಾಧನೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನೀವು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ಮಾಡಿ. ಬಸವಲೀಲೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನ ಲೀಲೆಯಾಗಲಿ, ಯಾರು ಅದನ್ನು ಬರೆಸುವುದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಲೀಲೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ಅವರು ಈಗಲೇ ಸಾಕ್ಷಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. All my public action is subject to public criticism. ನಾನು ಏನೇನು ಬಹಿರಂಗ ವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತರ್ಕಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಉಂಟು. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವ ಒಂದು ಪೆನಾಲ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಆಶೆ ನಿಜವಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ; ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಮೊಮ್ಮ ಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದೀ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಆದರೆ ಸಾಕು, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ನನ್ನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಕೇಳಬಹುದು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏನಿರುತ್ತದೋ ಅದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈಗಾ ಗಲೇ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಥವಾ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ.

ನಂತರ ಈ ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನು ಕೆಲ ವರು ಕೆಟ್ಟ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಆಗಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಾನ್‌ಸ್ಪೆರಸಿ ಆಫ್ ಟೈಂ ಅಂತಲಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಾನ್‌ಸ್ಪೆರೆಸಿ ಆಫ್ ಆಪರ್ಚುನಿಟಿ ಎಂತಲಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈವಾಡವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇವುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ 1961 ನೇ ಇಸವಿ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಓಟರ್ ಲಿಸ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಬೇಡ. 1971 ರ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಓಟರ್ಸ್ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದವೋ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಹೀಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಕಾಲದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೊಣೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನವರು ನನಗೇನು 'ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್ ಮಂತ್ರಿ' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಹನಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೈಗೆತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಮೇಲೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ವಸೂಲಿ ಯನ್ನೆ ಮಾಡದೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸವಣೂರು ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ನೌಕರರ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆಷ್ಟು ಹಣ ಅಗತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಮಾತ್ರವೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅಗೋಕಾಕ್ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಕೌಜಲ್ಗಿಯವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರಿದ್ದರೋ ಅವರ ಕಡೆಯವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅವರ ಸಂಬಂಧೀಕರು ಅದರಿಂದಲೇನೋ ಏನೋ ಅವರು ಅಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಷ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ 3 ಲಕ್ಷ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 50 ಸಾವಿರ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವವಿಲ್ಲ ಸಾಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇರುವುದು. ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಕುಶವಿದ್ದ ಹಾಗೆ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈ ಸೂಪರ್ ಸೀಡ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೈವಾಡವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಅದು ಕಾಲದ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳೋಣವಾಯಿತು. ಅದರೆ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ 95 ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಷ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ; ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅಂದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕೆಲವಕ್ಕೆ ನಾನ್‌ಫಿಷಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಡ್ವೈಜರಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಸೂಪರ್ ಸೀಡ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—15ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಂ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆದರೆ ತಾವು ಆ ಬೆಳ್ಳೂರು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಡಿ...

Sri K. PUTTASWAMY.—I have not questioned the right of the Government to supersede a Municipality. By all means, they have a legal rsght to do it But they can issue notice—show cause notice—and after receipt of reply, they can proceed to take any action to suprsede. I am not holding any brief on behalf of the Municipalities which have been superseded. I would like to ask the hon, Minister the reasons for taking over the administration of the Mysore Municipalitys. On 20-10-1972 the preliminary notification was published in respect of division of Wards based on 1971 population. The term of the Municipal Council expired on 5-1-1973. Was this time of three months not sufficient to hold the electlons ? If the time was considered sufficient, why was the Municipality taken over? We are only asking the Hon. Minister to explain the reasons for taking over such of the Municipalities whose term expired, when there was enough time for the Government to arrange for elections.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಅನಂತವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾರಣಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಅಡ್ವೈಜರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೆಲವು ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿ...

ಶ್ರೀ ಮಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 3 ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ—ಅದರ ಕಾಲವೇ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 35 ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಎಂದು ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು, ಈಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರ್ಡರು ಮಾಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲ.

11-30 A. M.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಕೆ ಆಗಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆ ಹಳಿಯಾಳದಲ್ಲೇನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾವು ನೋಡುವಂತೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಡೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವೇಕೆ ಬೇಕು ? ಅಂಥ ಕಡೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಈಗ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಬಂದಿದೆ. ತಾಸಿಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಿ ಡಿ ಒ ಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಬಿ ಡಿ ಒ ಗಳು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಾಗಿ ಅಡೀಷನ್ನಲ್ ಛಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಅಂಥ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಛಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಬಿ ಡಿ ಒ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ; ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಇರಬಾರದೆಂದು ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಪಾರ್ಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟೀಸ್‌ಗೆ ಯಾವ ಸಿಂಬಲ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆಯಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸ್ಥಳಗಳು, ಉಗಮ ಸ್ಥಾನಗಳು, ಈ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಸರಿಯಾದ ಪಾರ್ಟಿ ಸಿಂಬಲ್ ಹಂಚಲು ಅಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

ಅಕ್ವಾಯರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಇದು ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದುದು. ಇದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಚುನಾವಣೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಷ್ಟು ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಆರು ತಿಂಗಳಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಂಥ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇವೇಸಿವ್ ಆನ್ಸರ್ ಬೇಡ. ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆಂದೋಳನವಾಗುತ್ತದೆ, ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯವಿಲ್ಲ. ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಹಾಕಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಮೇನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವುದು. ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪುರಾತನವಾದಂಥ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲೀಕೇಜ್ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ಕೆಳಗಿನ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಇದರಿಂದ ಕರಪ್ಷನ್‌ಗೆ ಎಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ಸಹ ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತರಹದ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ವರಮಾನ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು, ತೆಗೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವರು. ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಮೂರು ಕಾರಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುತರತಕ್ಕ ಲಾರಿಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಆ ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ತಡವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ಒಂದು ವಾದ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಈ 3—4 ವಾದಗಳನ್ನು ನಾನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಇದೆ, ಮೂಲತಃ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ವಾದದ ವಿನಹ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ವಾದವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಗಣ್ಣನವರ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಇದೆ. ಆಕ್ಟ್ರಾಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಈ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತುಂಬಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮತೂಕ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಇದು ಆಗತಕ್ಕದ್ದೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದುಡ್ಡಿಗೆ ಏನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ, ನಾಸಿಕ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ತರುವುದು. ಇದು ಮಂಗಳೂರು ವಿನಹ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಆದಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆಗ ಕ್ಲೋಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಒಂದು ವಸ್ತುರೂಪ ; ಇರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಆದಾಯ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು? ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಅಂದರೆ, ಅವರು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆ, ಆ ಬೆಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದ ಯಾರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಯಾರು ಸಿರಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುವುದೇ ವಿನಹ ಬಡವರು ಎಲ್ಲಾ ಹೊರೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸಾಯಿಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಮನುಷ್ಯನ ನಡವಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಇರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ 66 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವೇ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಈ ಭಾವನೆ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ. ಯಾರು ನಾಗರಿಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೋ, ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್‌ನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದರೆ, ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳವರು ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ಇವುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ, ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಫಂಡ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎಂದು. ಅವರು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ನಗರ ಸಭೆಗಳವರು ಕೆಲವು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ನಗರಸಭೆಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಅದೇ ಆಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ರಾಬರ್ಟಸನ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಂದು ದನದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಏನೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸೈಡ್‌ನಿಂದ ನಾವೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಯಕಾಟ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸೂಯರೇಜ್ ವಾಟರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದು ಕೆಲವು ಜನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೂಯರೇಜ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೇ ಕಾಟ ಕೊನೆಯಾದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಲಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು 155 ಸ್ಲಂಗಳು ದೊಡ್ಡದು ಸಣ್ಣದು ಇವೆ. 72 ಸ್ಲಂ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಲಂ ಅನ್ನು ನಾವು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್, ಸಿ. ಐ. ಟಿ. ಬಿ. ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಈ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಪೂರಕಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಬಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂದು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವವನಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಶೆ. ನಂತರ ವಾಟರ್ ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 235 ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇವೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶ ಪಟ್ಟು, ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪಾಸ್ ಆದ ನಂತರ, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಹೌಸಿಂಗ್ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಿ. ಐ. ಟಿ. ಬಿ. ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಬಡವರು, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾರೇ ಲೇಔಟು ಮಾಡಲಿ–ಅವರವರ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಅದು ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಏನು ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು, ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಸರ್ಕಾರ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಯಾರು ಯಾರು ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಯಾರು ಯಾರು ರೆವನ್ಯೂ ಸೈಟು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅವರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಡವರಾದರೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಪಟ್ಟಾಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆತಂಕವೇನು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೈಟು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆದೀತು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ನನ್ನದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಬಸಪ್ಪ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮೀನು ಇದೆ, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಶಕ್ತಿ ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ದುರಾಸಕ್ತಿ. ದುರಾಸಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಅದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಸೈಟುಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೈಟ್ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇರಲೆಂದು. ಇಂಥಾದ್ದು ಆಸಕ್ತಿಯೇ ? ಇದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ? ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಫೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ದುರಾಸಕ್ತಿ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಆಗ ದಯಮಾಡಿ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕ್ವಶ್ಚನ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ದುರಾಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬಸಪ್ಪ ಸರ್ಕಲ್‌ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಅದು ದುರಾಸಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮಾತು. ನಾನು ಲಾಯರು ಆಗಿದ್ದಾಗ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಲಾಯರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಅದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಲಾಯರು ಫೀಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಇರಬಹುದು. 4–5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು ಲಾಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಿರಬಹುದು ವಿವಾದ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತು ? ನೀವು ಲಾಯರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಲಾಯರುಗಳು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡೇ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಾಯರು ಆಗಿರಬಹುದು. ಶಂಭುಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ ಮಠದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅದು ಶಂಭುಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಜಮೀನು ಅವರದು ಎಂದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾತಿ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ಮಠ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಲಾಯರು ಆಗಿದ್ದಾಗ ವಾದಿಸಿರಬಹುದು. ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ 4 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋತಿದ್ದಿರಿ, ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಏತಕ್ಕೆ ಸೋತಿದ್ದೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತು ? ನಮ್ಮ ನಮ್ಮವರೇ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಸೋತಿದ್ದು. 3–4 ವರ್ಷಗಳು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಲಾಯರ್ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟೆ. ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಯಾವುದು ? ಹೋಗಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನೂರಾರು ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇವೆ ನೂರಾರು ಜನ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಡೆದಾಡುತಿದ್ದಾರೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೂರಾರು ಹಕ್ಕುದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ, ಸಾವಿರಾರು ಇರಬಹುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಗುಡಿಸಲು ನನ್ನದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಸಕ್ತಿ ಏನು ಬಂತು ? ಆದುದರಿಂದ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹರಿಜನರು ಒಂದು ಮಠ ಆಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ಲಾಯರಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು ಅದು ಹೋಯಿತು ಡಿಸ್ ಮಿಸ್ ಮಾಡಿರಿ. ರಾಜಿನಾಮೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆ ಪದ ಹೋಗಿ ಈ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ ದಂಪತಿಗಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಕೈ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮುರಿಯುವುದು, ಇವರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ, ಹಾಗೆ ನಾಗಣ್ಣನವರು ನನ್ನನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇ ಗೌಡ.—ಗರೀಬಿ ಹಟಾವ್ ಆದಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಅಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ವಾದ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಎಂದೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀವು ನನಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು ? ನಿಮ್ಮದು ನನಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಮ್ಮದು ಏನು ಗೊತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಲಿ ?

12 Noon

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಕೇಸು ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ನನಗೆ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು, ಫೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಫೀಸ್ ಕೊಡದೇ ಲಾಯರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸ್ ಅಂಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಎಷ್ಟು ಕೇಸು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಆಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಪರಿಚಯ. ಅವರೂ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನಾನೂ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೇದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಅಂದೇ ಇರುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವ ರೊಬ್ಬರೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆಕ್ರೋಶ ಇರಲೇ ಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮೀಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ? ಅವರು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನಾಂಗದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಈ ಕಮೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಕ್ರೋಶ ಇದ್ದುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮೆಂಬರ್ ಆಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಾಇರಲಿಲ್ಲ. ಈರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಇದೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಯಾವ ಮೆಂಬರ್‌ತನವೂ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ, ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ನಡವಳಿ ಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಅಭಿಮಾನ ಇಲ್ಲ, ದುರಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಅವರಿಂದ ನಾನು ಯಾವುದ ಕ್ಕಾದರೂ ಮೆಂಬರ್‌ತನ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈಗಲೇ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಗಳ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತೂ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ವರೆಗೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ 36 ವರ್ಷದ ರಾಜಕೀಯದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ಈಗಲೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಮುಂದೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದುರಭಿಮಾನ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮುದಿ-ಮುದುಕಿ ದುರಭಿಮಾನ ಇರಕೂಡದು. ನಾನು ಸಂಸಾರ ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಮುದಿ-ಮುದುಕಿ ದುರಭಿಮಾನ ಅವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲಾ ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅವರೂ ಮುದುಕರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಇರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಮುದುಕರಾ ಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ತಂದೆಯವರೂ ಮುದುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಮುದಕನಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ತೀರಾ ಅತಿರೇಕವಾಯಿತು. ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ನೀವು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯಾರು, ನಾಗಣ್ಣನವರು ಯಾರು ಎಂದು ದೇಶದ ಜನಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಆರೀತಿ ಅನಿಸಿತು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಅವರು. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ಭಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಯಾರೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—1936 ರಿಂದ 1973 ರವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಕಥೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಇದೆ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡೋಣ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ ನಾಗಣ್ಣ.—ನನ್ನ 36 ವರ್ಷದ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ. ಯಾರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾಗಣ್ಣನವರು 36 ವರ್ಷದ ಆಸ್ತಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮಿಕ್ಕವರೂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us use sobre language and go ahead with the work.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾಗಣ್ಣನವರು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—16 ವರ್ಷ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದಾಗ ಮೊದಲನೇ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಎರಡು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಇಂಚು ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜೀ ನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಕತೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾಗಣ್ಣನವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛ ಹೃದಯರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾಗಣ್ಣನವರ ಬಗ್ಗೆ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಗೌರವ ಇದೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಚಕಾರ ಶಬ್ದ ಎತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ. ಅಷ್ಟು ಗೌರವದಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದರು, ನಾನೂ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ನಂತರ ನಿನ್ನೆಯ ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಗೌರವದಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಯ್ಯಿರಿ. ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಾನೇನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲದೆ ಗಾಳಿಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. 30 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ನಾನ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾನು ಇನ್ನಿಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಇಬ್ರಾಹಿಂ, ಎರಡನೆಯದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್. ಇರಬಹುದು, ಅಂಥಾವರು ಸಾವಿರ ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅನ್ನುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೈಟುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ ಎಂಬುವವರಿಗೆ ರಾಜಮಹಲ್ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೈಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡವರ ಬಂಧುಗಳು. ಇಂಥವರು ಇವರಿಗೆ ಸೈಟನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು ? ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸೈಟನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸೈಟನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೈಟುಗಳು ಅಲಾಟ ಆಗಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲಾಟ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಬಡವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸಮಾಚಾರ. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಅರಿವು ನಮಗೆ ಇದೆ. ಸ್ವೀಪರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾವೆಂಜರ್ಸ್, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಎಸೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಒಳಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ಒಳಪಡಿಸದೆ, ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಅಪ್ ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸ್ಲಂ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿವೃತ್ತರಾದವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡಿಗೆ ಜನ ಅವಸ್ಥೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದ ಕ್ಯೂಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಗೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದಾಗ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 1945ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿನಗರದಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳ ಹರಾಜು ನಡೆದಾಗ ಒಂದು ಚದುರ ಗಜಕ್ಕೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಜನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅದರ ಬೆಲೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ 1945-46 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೊದಲಿಗರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆಗ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಸೈಟುಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಸೈಟುಗಳು ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ ಸೈಟು ಬೇಕಾಗಿರುವವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅರ್ಜಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದ ನಂತರ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸೈಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ನೂರು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದ್ದು, 20 ಸೈಟುಗಳಿದ್ದರೆ, 10 ಜನರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಹಾಕಿ 20 ಸೈಟುಗಳ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹಾಕಿ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಸೈಟು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಸದಸ್ಯರು ಆ ನಂತರ ಬಂದವರು ನಾನು ಒಂದು ಸೈಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ನೀನೂ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೂ ಒಂದು ಸೈಟನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆವಾಗ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಇದ್ದ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಸಹ ಒಂದು ಮನೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವವರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಬಸಪ್ಪ ಸರ್ಕಲ್ ಬಳಿಯ ಜಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಸಣ್ಣ ನಗರವಾಗಲೀ, ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವಾಗಲೀ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಜಾಗವಿರುತ್ತದೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದದೆ ಇರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗದೆ ಇರುವಂಥ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅನೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ತಲೆ ಮೇಲೆ ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಬರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ನೀರಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸಸ್‌ಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸು ಆವರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಟ್ಟುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ, ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುವಂತೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಬುಲೆಟಿನ್ ಬರುವಂತೆ ಏಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಾರದು ? ಈಗ ಬರೀ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಬುಲೆಟಿನ್ ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—The Harijan Colony and the Mohammadan colony in Belgaum, is a slum area. Are you going to give them sites in Maruthi Scheme to these people ?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—We have reserved certain sites to them and we will give them.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಪೂಸಲಿಂಗಂರವರು ಕಸ ಗುಡಿಸತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ತುಕೋಲ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಂತೆ ಇವರ ಸಂಬಳವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ತುಕೋಲ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಸ ಗುಡಿಸುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಸ ಗುಡಿಸುವವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಲ ಹೊರುವಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲರೂ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬರಲಿ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಾಮುಲುರವರು ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೇ ಪುನಃ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ

(SRI B. BASAVALINGAPPA)

ತಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಬೈರೇಗೌಡರು ಕಾರ್ಮಿಕವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಕಾರ್ಮಿಕವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆಯೋ ಅಂತಹವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ಜಿ ಒ ಕಾಪಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ್‌ರವರು ಅವರ ಊರಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹೌಸಿಂಗು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಆಮೇಲೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸೈನಕ್‌ರವರು ಬಾಬುವಾರುತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಅವರಿಗಾಗಿಯೇ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಸಿಫೈ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಸೈಟು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರು ಆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ತಾವು ಬೇಕಾದರೂ ಬನ್ನಿ, ತಮಗೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ಬಡವರ ಬಂಧುಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಮೇರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

'That a sum not exeeding Rs, 6,00,24,00 inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974 in respect of Demand No. 39 A Grant-in-aid, Contributions to Local Bodies and Housing."

The Motion was adopted and the demand was granted

PRIVATE MEMBERS RESOLUTION

re : Aquiring Private Lands Near Slums in Bangalore City and Alloting the same to the Slum Dwellers

Mr. DEPUTY SPEAKER.—For the resolution of hon. member Sri Shamanna was 30 minute but the time actually taken was 0 minutes. Now I call upon the Hon. Minister for Municipal Administration to reply to the debate.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟು ಲ್ಯಾಂಡುಗಳಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸ್ಲಂಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಆದಷ್ಟು

ಸ್ಲಂಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ವೈರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ರೋಡು ಹಾಗೂ ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The resolution was, by leave, withdrawn.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us now go to the next r solution given notice of by Sri B. Satyanarayan Singh. This resolution was not taken last time because though that was a non-official day but that had to be converted into an official day. If we do not take up this resolution, it will lapse. Therefore I am anxious that this resolution should be taken up.

(ii) *re*: Introduction of Sale of Toddy on Licence Basis Instead of Bidding by Publication

Sri B. SATYANARAYAN SINGH (Hospet).—My resolution reads like this :

> "That this Assembly recommends to the Government to do away with the present system of bidding by public auction the sale of toddy and arrack and to introduce the system of sale of toddy and arrack on licence basis in the State forthwith."

Mr. DEPUTY SPEAKER.- Resolution moved :

> "That this Assemlby recommends to the Government to do away with the present system of bidding by public auction the sale of toddy and arrack and to intro luce the system of sale of toddy and arrack on licence basis in the State forthwith."

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯ ರೇ, ಈ ನನ್ನ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ಇಂದು ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಏನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ಜನ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ದೂರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೇ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಈಗಿನ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ದುಃಖಕರವಾದ ಸಂಗತಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್)

ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಭೂಮಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪಟ್ಟಣದ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಿತಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ; ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಇಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದಾರಿ ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೇಂದಿ ಹಾಗೂ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ, ಇದು ಇಂದು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಇದೆ, ಇದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರಲೇಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಮರಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಂಧ್ರರಾಜ್ಯದಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರದಿಂದ ನಿಜವಾದ ಹೆಂಡ ಬರುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಾರಿ ನಿಜವಾದ ಹೆಂಡ ಬಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಹೆಂಡ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಒಂದು ಲಾರಿ ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕು ಲಾರಿ ಕೃತಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಏನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಹ ದೂರ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಸಹ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಡ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವೇ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅಂಗಡಿವಾರು ಸೇಂದಿ ಹಾಗೂ ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪರವಾನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಸಹ ಈ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತೊಡಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಈ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹರಾಜನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಇದು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಪರೀತ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯ ಬದಲು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬದುಕು ಬಂಗಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು

ದುಡಿಯುವ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತರು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪಾಡು ಒಂದುಕಡೆಯಾದರೆ, ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಉಣ್ಣುವವರು ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಂಗಡಿಯವರು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಲಾಭ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಡಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿನ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಏನು ಠರಾವು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು (ಶಾಂತಿನಗರ್).-ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕುಡಿಯುವಿಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಸುರಪಾನ, ಸೋಮಪಾನ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸುರಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಸಹಾ ಇದೆ. ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಸಹ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಈ ''ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ'' ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್‌ರವರು ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗಡಿವಾರು ಈ ಸೇಂದಿಯ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕುಡಿಯುವ ಚಟ ಇರತಕ್ಕವರು ಗೌರವಸ್ಥರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ''ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ'' ''BAR'' ಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳು ಸೇಂಧಿ ಷರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಷರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸ್ಲಮ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನಗಳು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಷರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲೇಜಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ''ಸಾರಾಯಿ'' ಅಂಗಡಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಬಡವರು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮೈ ಕೈ ನೋವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇಂದಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು)

ಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು (Temperance Committee) ಟೆಂಪರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸಹ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ಠರಾವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. 'ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ'.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆದದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿ. ಪಾನನಿರೋಧದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯ ನಾನು. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಅಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿಯಿಂದ 30–40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದರೂ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ನೈತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹಣವನ್ನು ಬಡಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷ್ಟಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹಣವನ್ನು ಬಡ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ, ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಲಾಭವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—Sir, I have heard with rapt attention the various arguments advanced by the mover of the Resolution as to why the present system should be changed and shop-war auction must take place. He is uware that after this Ministry has come into office, under the present system, when

compared to last year, we have got Rupes five crores more than what we got last year. The feeling of the Government with regard to suddenly switching over and beginning a new experiment in a revenuelying department-which is one of the importan sources of giving revenue and is next only to Sales Tax-,is that it should be vary in venturing and jumping into the suggestion made that shop-war auction must take place. However, in deference to the wishes of the hon. Members, from this year, the Government have been thinking of introducing a licensing system in one of the districts as experimental measure. Government have got this under their active consideration and if it proves successful, then only it can think of adopting it in other districts. Government can ill-afford to venture on this point when the finances of the State are in such a position, that every pie that comes to the coffers of the Government, it can ill-afford to lose.

As it is, our experience last year, we got Rs. five crores more than what it was in the previous year. Government would desire to procced warily and cautiously. They do not want to jump into the river suddenly. We do not know what it is. Who can guarantve that the experi; ment is going to succeed ?

Sri KONANDUR LINGAPPA.—There is proof in Tamil Nadu.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Conditions in Tamil Nadu are different from conditions in Mysore. Therefore it is the policy of the Government to introduce this system of licencing in one of the districts as an experimental measure during the current year, and if it succeeds Government would consider it in the next year, With these words, I am appealing to the Hon'ble Member who has moved this resolution to withdraw.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.— ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ತಾಲ್ಲೂಕು ವಾರು ಮತ್ತು ಶಾಪ್‌ವಾರು ಅಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಅಪ್ಟ್ ಮಾಡಿ. ತಾವು ಏನೊಂದು ಊಹೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತೀರಾ ? ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ?

6-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಅನಂತರ ಅದು ಜಯಪ್ರದವಾದರೆ ಬರುವ ವರ್ಷದಿಂದ ಇತರ ಕಡೆಗಳ ಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡೋಣ. Next year, we can extend it to other districts. Any how, Government would like to proceed cautiously in such matters.

Sri B. SAHTYANARAYANA SINGH.—I am prepared to withdraw the resolution on the assurance of the Minister that it is being tried as an experimental measure in one district this year.

The Resolution was, by leave, Withdrawn.

(iii) *re* : Appointing a High power Committee to go into Causes etc. for fall of standard of students.

Sri T, R. SHAMANNA Fort.—I beg to move :

"That this Assembly recocmmend to Government to appoint a High Power Committee to examine the eauses of fall in the Standard of Education of students and to suggest ways and means to improve it."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Resolutson moved :

"I. That this Assembly recommends to Government to appoint a High Power Committee to examine the causes of fall in the Standard of Education of Students and to suggest ways and means to improve it."

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಇದ್ದಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಂಬುದು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಸ್ತೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗದೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಆಸ್ತಿಯು ಬದಲಾಗಿ ನಾವು ನ್ಯಾಷನಲ್ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಉತ್ತಮವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಎಲ್ಲಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಶನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಶಾರ್ಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಹೇಳಿಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಟೈಪ್ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಟೈಪ್ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಪದಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿದರು ; ಒಂದು ಸಲ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಎರಡು ವರ್ಷ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮವಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ, ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Shamanna may continue on the next nonofficial day.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಭೆ ಏಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ. ಈಗ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಆಗಿರುವ ಕಾಲೇಜು ಟೀಚರುಗಳನ್ನು 31ನೇ ಮಾರ್ಚಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇವತ್ತಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಳೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್ (ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 10ರವರೆಗೆ ಆಕಾಡಮಿಕ್ ಇಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಅವಧಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವರಿಂದ ರೆಪ್ರಕೆಂಟೇಷನ್ ಬಂತು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವದಾನಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will nuw adjourn and meet again on Monday, the 9th April 1973 at 1 P. M,

The House adjourned at Five Minutes past Gne of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday the 9th, April 1973.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 9th April 1973/Chaitra 19, 1895 S. E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

MADAM SPEAKER [SMT. K. S. NAGARATHNAMMA] in the Chair.

OBITUARY REFERENCE

re : Demise of Sri K. B. Patil, MLA.

MADAM SPEAKER.—I regret to make a reference to the demise of Sri K. B. Patil a sitting member of this House on 3rd April 1973. Sri K. B. Patil was the President of Hukkeri Taluk Development Board and a well known progressive agriculturist.

I am sure the House will join me in expressing our sense of sorrow on the passing away of Sri K. B. Patil and conveying the feelings of the House to the members of the bereaved family.

I request the members to stand in silence for a minute as a mark of respect to the deceased.

(The Members stood in silence for one minute).

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Inadequate Water Supply to N. G. O. Government Quarters at Wilson Gardens

388 Sri K. R. SRINIVASULU NAYUDU (Shanthinagar).—

Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :—

(*a*) whether the standard rent of Rs. 25 and Rs. 37 are being deducted from the salary of Gazetted officers working in Mysore Government Secretariat who are residing in Government quarters drawing salary of Rs. 720 and Rs. 500 per month ;

(Sri K. R. Sreenivasulu Nayudu)

(*b*) whether the rent at the rate of 10 per cent is deducted in the case of NGOs residing in Rajajinagar Government quarters and Wilson Gardens ;

(*c*) if so, the reason for this variation ;

(*d*) whether water at NGOs quarters in Rajajinagar is being supplied all the 24 hours and that in NGOs Government quarters at Wilson Gardens it is supplied only two hours in a day ;

(*e*) the reason for this discrimination ;

(*f*) whether it has come to the notice of Government that Gazetted officers who are having their own houses are residing in Government quarters paying lesser rent and if so, whether Government has investigated the matter ?

Sri B. BASAVALINGAPPA (Minister for Municipal Administration).–

(*a*) Rent is being collected at 7 per cent of the capital cost or 10 per cent of the salary of the officer whichever is less.

(*b*) Reply to clause (*a*) above holds good here also.

(*c*) Does not arise in view of replies to clauses (*a*) and (*b*).

(*d*) Water is being supplied to Rajajinagar quarters between 6 a.m. to 12 Noon and 4 p.m. to 8 p.m. Water is supplied to Wilson Garden quarters two hours in a day.

(*e*) No discrimination is being made. The Supply position from the Water Board mains in Rajajinagar is good but it is not good in Wilson Garden.

(*f*) No.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯುಡು.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ರಾಜಾಜಿನಗರದ ಮನೆಗಳಿಗೆ 10 ಗಂಟೆಯು ಕಾಲ ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ವಿಲ್ಸನ್ ಗಾರ್ಡನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಗಂಟೆಯು ಕಾಲ ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಹಣ ಒಂದೇ ರೀತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಲ್ಲವೇ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರಾಜಾಜಿನಗರದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮೈನ್ ಪೈಪುಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ವಿಲ್ಸನ್ ಗಾರ್ಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯುಡು.—ಮೊನ್ನೆ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಕ್ಯಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಬಂದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರ ಕಷ್ಟ ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Sri DODDATHIMMIAH.—May I know what are the factors that are taken into consideration for distribution of water in different hours and in different manner ?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—It depends upon providing mains to the extensions, For example in Rajajinagar from the beginning mains have been nicely laid and water supply is very orderly and good water supply is provided. In other areas until Cauvery water comes we cannot provide for some of the areas.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ವಿಲ್ಸನ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ರಾಜಾಜಿನಗರದ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕ್ಲಾಸ್ 1 ಮತ್ತು 2 ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕ್ಲಾಸ್ 3 ಮತ್ತು 4 ನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರೂಪಾಯಿ 650 ಕೆಳಗಡೆ ಸಂಬಳ ಬರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ.—ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ತಾರತಮ್ಯ ವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದೂ ಒಂದು ಸಲಹೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಮನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಸಂಬಳ, ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಸ್ಟ್‌ನ 7 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್—ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಡಿಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎನ್. ಜಿ. ಒ. ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಎನ್. ಜಿ. ಒ. ಗಳಿಗೆ ಸಹ ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಕಾಲೋನಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಕಾಲನಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಾಲನಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—The rent of the house is being charged at 7 per cent of the capital cost or 10 per cent of the salaries of the officers, whichever is less. The same rate of rent is also being charged for the gazetted officers who have been allotted Government quarters in Vasantanagar and Jayamahal extension.

Purchase of Land Belonging to Ex-Maharaja of Mysore

435 Sri KAGODU THIMMAPPA (Sagar).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the State Government have decided to purchase 600 acres of land in Mysore District belonging to Ex-Maharaja of Mysore ;

(*b*) if so, the amount decided by Government to be paid in this behalf ;

(*c*) the necessity for the Government to acquire this land at the time of enforcement of Mysore Land Reforms Act by making payment of Government money ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) Rs. 13,04,000

(*c*) This being the best land for establishing the Semen Bank and as the necessary buildings are available for immediate use.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ 600 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕೂಡ ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಜಿ ಅರಸರು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ; ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಿಂದೆ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬಾಕಿ ವಿವರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಡೈರಿ ಫಾರ್ಮ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಡೈರಿ ಫಾರ್ಮಿಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಎಗ್ಸೆಂಪ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಇಫೆಕ್ಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಏನು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಿಂದೆ ಡೈರಿ ಫಾರ್ಮಿಗೆ ಇರುವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಎಗ್ಸೆಂಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಹ ಅದು ಒಳಪಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂ ಮಸೂದೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸಿಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗನೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ತಮಗೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಬರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 71ನೇ ಜುಲೈಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸಿಂಧುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಕಾನೂನಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಇದರಿಂದಲೂ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಜಮೀನು. ಅದು ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಕರ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಒಂದು ರೀಜನಲ್ ಸೆಂಟರ್ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗಿಗೆ ಇರುವಂಥ ಅನುಕೂಲತೆ, ಪ್ರದೇಶ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ದೇಶಗಳ ತಳಿಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಸೆಂಟರನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಸಾವಿರಾರು ಕ್ರಾಸ್‌ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಕರುಗಳನ್ನು ಆಲ್ ಓವರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯನಕೆರೆ ಫಾರಂ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ 8–10 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ಹಿಂದೆ ಡೈರಿ ಫಾರಂ ಆಗಿತ್ತು. ಅ ಬಾಕಿ ಸವಲತ್ತುಗಳುಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶ

ಈ ಸೆಂಟರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 13 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಏನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತಡೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 13 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ 13 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾದರೆ ತಾವು ಯಾವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಏನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—.13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ರೀತಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಇವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ.

Newly Raised Plantation in the State

436 Sri KAGODU THIMMAPPA (Sagar).—

Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state :

(*a*) the number of acres in which new plantations were raised every year in the State since 1956 to this date and the cost thereof ;

(*b*) the taluks in which such new plantation grown and its extent in each taluks ;

(*c*) while raising the above said plantations, the number of acres in which the new plantations is raised clearing the old forest in existence and the number of acres in which it is so grown where there was no forest ;

(*d*) the number of trees cut every year for soft wood and the number of trees cut by each of the Campanies ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—

(*a*) 6,04,851 acres of plantations have been raised at a cost of Rs. 8,25,84,324. The average extent of the plantation raised annually is around 35,600 acres.

(*b*) The statement is placed on the Table of the House*.

(*c*) In case of 80,538 acres existing forest was exhibited and after clearance planted up Plantations raised in barren areas cover 5,24,313 acres.

*Copy placed in the Mysore Legislature Library *Vide* No. 27 dated 29-3-1973.

(SRI K. H. PATIL)

(*d*) The quantity of soft-wood removed by the various wood based industries during 1971-72 is as under :

	Industries	*Quntity removed*	
1	M/s India Plywood Manufacturing Company Limited.	47518	Cmtr.
2	M/s Hunsur Plywood Works Private Limited	4503	,,
3	M/s Mysore Commercial Union Limited.	19415	,,
4	M/s Vencer Mills, Mysore	2071	,,
5	M/s Bharath Plywood and Mimber Products, Bangalore.	789	,,
6	M/s Srinivasa Industries, Mysore	1120	,,
7	M/s Lakshmi Saw Mills, Belur	1565	,,
8	M/s Purushotham Gokuldas Plywood Company, Mangalore.	2555	,,
9	M/s Khaledia Saw Mills	440	,,
10	M/s Mysore and Hassan Splints and Vencer Manufacturing Association.	4433	,,
11	M/s Mysore Chip Board Limited, Mysore	1026	,,
12	M/s Doddannavar Brothers, Belgaum	1639	,,
13	M/s Western India Match Company Ltd.	20545	,,
14	M/s Hindmatha Industries	479	,,
15	M/s S.P.S. Industries, Chamarajanagar	682	,,
		108780	

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಹೊಸ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿದ್ದಂಥ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾಡನ್ನು ತೆಗೆದು ಹೊಸ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—80,538 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದಿದ್ದ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿದ ಪ್ರದೇಶವೆಷ್ಟು? ಮತ್ತು ಕಾಡು ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—(ಇ)ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಘನ ಮೀಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿದುಹಾಕಿದ ಮರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಘನ ಅಡಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮರಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಘನ ಅಡಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹಿಂದಿನ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ವೆಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಬೆಲೆಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ದರದಲ್ಲಿಯೇ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಮಿನಿಮಂ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಗ್ಸಿಮಂ ಪ್ರೈಸ್ ಎಷ್ಟು.

ಶ್ರೀ ಕೆ, ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—(ಈ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 15 ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಮೊದು ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಲಾಪ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಟಾಪ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದುವರೆಗೂ ಲಾಪ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಟಾಪ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

Sanction of land in S. No. 180 of Machcheri Village

448 Sri G. PUTTASWAMY (Mudigere).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(*a*) to whom and when, the extent of land sanctioned in S.No. 180 of Machcheri Village of Kasaba Hobli in Kadur Taluk of Chikkamagalur District ;

(*b*) whether packaphodi work of the land has been done;

(*c*) the stage of the concerned records at present ;

(*d*) the compelling reasons for not making packaphodi work of these lands ;

(*e*) whether it has come to the notice of the Government that the Exice Department has illegally occupied the lands sanctioned to Harijans for growing palm trees and has sown the palm seeds and built fences around the said land ;

(*f*) whether the Government has received any complaint in this behalf ?

(*g*) the action the Government proposes to take in this behalf ?

Sri N. HUTCHAMASTHI GOWDA (Minister for Revenue).—

(*a*) *The details of Lands Sanctioned*

		A. G.	Date of Grant
1	Hanumakka	10-00	16-11-1956
2	Sannaganga Bovi	2-00	do
3	Ganga Bovi	2-00	do
4	Govind Naik	2-33	do

(SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA)

(*b*) Phodi record has been done.

(*c*) The records have been sent to Superintendent of Land Records, Hassan for counter signature.

(*d*) Encroachment is the reason.

(*e*) No.

(*f*) No.

(*g*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—(ಇ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ಆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ ?

† ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—18-3-1973 ರಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—1956ರಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಡಿಲೆ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎನ್‌ಕ್ರೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾದಕೂಡಲೇ ನಾನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಖುದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣರೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಶಾಸನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಇಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಜಮೀನಿನ ವಿವರ ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ 4 ಹೆಸರುಗಳ ಪೈಕಿ, ಸಣ್ಣ ಗಂಗಾಬೋವಿ ಎಂಬುವರು 1956ನೇ ನವೆಂಬರ್ 16ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಎರಡು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಈಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಜಮೀನಿನ ಸುತ್ತ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ನಿಜವಾಗಿ ಅವರಿಗೇ ಆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪಕ್ಕಾ ಪೋಡ್ ಮಾಡಿ ಗುರ್ತುಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಪಕ್ಕಾ ಪೋಡ್ ಮಾಡಲು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೇ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಮೀನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಚಲು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೇ ಖುದ್ದು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೂ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಹನುಮಕ್ಕ ಎಂಬುವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ದೂರು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಅವರ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಇವತ್ತು ತುಂಬಾ ಗರೀಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನೇ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಗು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಹ ಇವೆ.

ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರವಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರವರಿಗೇ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತಾವು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಚಲ ಗಿಡ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿರುವುದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Cultivation of Shivajama Lands in Kollegal Taluk

530. Sri R. RACHE GOWDA (Hanur).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) the number of persons cultivating Shivajama lands in Kollegal Taluk without obtaining pattas ;

(*b*) the time within which arrangements will be made to grant pattas to such people ;

(*c*) the number of persons to whom pattas are granted so far from April 1972 to 31st January ?

Sri N, HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(*a*) 592.

(*b*) In about 6 months time from now,

(*c*) 216.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ-ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 592 ಎಂದು ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮುದ್ರಣ ದೋಷ. ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು 952 ಎಂದು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಚೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ (ಇ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ-216 ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ವೆಲ್ತಿ ಪಟ್ಟಾದಾರ್ಸ್-ಅಂದರೆ 10 ಎಕರೆಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—10 ಎಕರೆಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮವೇ ಇದೆ. 1960ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ 29,117 ಎಕರೆ 35 ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಮೀನು 5559 ಜನರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಮೀನು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅಂದರೆ 1973ರವರೆಗೆ 27,132 ಎಕರೆ 8 ಸೆಂಟ್ಸ್; ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ರೈತರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ 1985 ಎಕರೆ 27 ಕುಂಟೆಗೆ (ಸೆಂಟ್ಸ್) ಪಟ್ಟಾ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ 7 0 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ. ಜನರು 952. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೇನಾದರೂ 10 ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಭೂಮಿ ಇದ್ದವರಿಗೇ ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಚೇಗೌಡ.— ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ 710 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 10-15 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 29,117 ಎಕರೆಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಪಟ್ಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ. – ಕಳೆದ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ? ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಜನರಿಂದ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇದು ಪಟ್ಟೆ ಕೊಡದಿದ್ದ ರೈತರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾ ಹಂಚತಕ್ಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಪಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆ ಐವತ್ತು ನಯಾ ಪೈಸೆ. ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

Medical Reimbursement Claimed by Ministers And Ministers of State

537. **Sri T. V. KRISHNAPPA** (Channapatna).—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

the totai amount towards medical reimbursement claimed by and paid to the Ministers and Ministers of State from the beginning of March 1972 to the end of February 1973 ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

Rs. 6451.93,

ಶ್ರೀ ಟಿ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

† **Sri D. DEVARAJ URS.**—

Sriyuths		Rs.
H. M. Channabasappa, Minister for P.W.	...	891.65
B. Basavalingappa, Minister for Municipal Administrati n	...	44.00
M. Mallikarjunaswamy, Minister for Planning and Social Welfare	...	1060.40
A. R. Badarinarayana, Minister for Edn.,	...	97.90
N. Hutchamasthy Gowda, Minister for Rev.	...	542.07
Azeez Sait, Minister for Labour	...	64.60
S. M. Krishna, Minister for Industries	...	591.52

		Rs.
D. K. Naikar, Minister for Law and Parliamentary Affairs	...	207.18
N. Chikke Gowda, Minister of State for Animal Husbandry	...	1738.92
H. N. Nanje Gowda, Minister of State for Major Irrigation	...	518.97
S. B. Nagaral, Minister of State for Sericulture	...	256.09
V. S. Koujalgi, Minister of State for Youth Services	...	160.85
G. Devendrappa, Minister of State for Planning and Information	...	277.75
Total	...	6451.93

ಮೆಡಿಕಲ್ ಛಾರ್ಜಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರೆಂದರೆ:—

(1) ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (2) ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು (3) ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಆಳ್ವ ಅವರು (4) ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು (5) ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು (6) ಆಹಾರ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇ.ಇ. ವಾಜ್ (7) ಮೀನುಗಾರಶಾಖೆ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಥೋಡ್ ಅವರು (8) ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಸಚಿವ ಶಿವಣ್ಣ ಭೀಮಪ್ಪ ಅವರು ಮತ್ತು (9) ಸ್ಟೇಟ್ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಿತ್ತೂರ್ ಅವರು

Supply of Food and Drinking Water to People of Challakere and Molkalmuru Taluks.

628. Sri V. MASIYAPPA (Challakere).—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to the notice of Government that severe drought conditions prevail in Challakere and Molakalmuru Taluks and parts of Hiriyur, Chitradurga, Jagalur and Hosadurga Taluks ;

(*b*) the action taken by the Government in these taluks to provide labour to the unemployed labourers and for supply of food grains at fair price depots and providing drinking water in places where there is dearth for drinking water ;

(*c*) whether it has come to the notice of the Government that heavy amounts are due to the contractors on the works executed by them which have now been stopped ;

(*d*) whether arrangements are made to make payments of these arrears.

(*e*) whether arrangements have been made to take up fresh relief works in these taluks ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(a) Yes.

(b) A good number of works under 64–Famine and other works under Normal Departmental Funds have been executed in the above taluks through the Departments of Public Works, Forest, Horticulture, Agriculture Department and Taluk Development Boarda. Food grains are being supplied through fair price depots. Action has been taken to deepen the Drinking Warer Wells through the Taluk Development Boards, Public Health Engineering authorities have been instructed to take up the repairs of Hand Pumps fixed to Bore–Wells.

(c) Yes.

(d) Instructions have been issued to pay 25 per cent of the pending bills before 31st March 1973 and to disburse the balance during the next year (1973-74).

(e) The Deputy Commissioner, Chitradurga has prepared a comprehensive Blue Print in consultation with the local officers for takig up fresh works under 64–famine and also under budgetted Grants of the Deptrtments till the end of June 1973. This bas been discussed in the District Development Council meeting on 8th March 1973.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಬ್ಲೂಪ್ರಿಂಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೆಲಸವನ್ನು ಷುರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನನಗೆ ಇದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಕೆಲವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಾಲದೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿರಬಹುದು. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ 5000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆ ಮುಲ್ಕಿ ನಿಂತಿರುವಂಥ ನೂರಾರು ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಸಾಲದೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನೋಡೋಣ. ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರೀ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೋ ಅಥವಾ ಅದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

Intensive Cattle Development Project in Dharwar

715. Smt. SUMATI B. MADIMAN (Dharwar-Rural).—

Will the Minister of State for Animal Husbandry be pleased to state :—

(a) the year in which the intensive cattle development project was established in Dharwar ;

(b) the expenditure incurred on this project for the last one year ;

(c) whether the same staff continued to serve there ;

(d) the number of insemination centres existing in this project ;

(e) whether the farmers have been benefited by this project ;

(f) whether the centres are properly equipped ?

Sri N. CHIKKE GOWDA (Minister of State for Animal Husbandry).—

(a) 1969.

(b) Rs. 4,66,936-95 P. during the year 1971-72.

(c) Yes.

(d) 100.

(e) Yes.

(f) Yes.

1-30 P. M.

Smt. SUMATI B. MADIMAN.—May I know how cows and calves have been bread up by these centres ?

† Sri N. CHIKKE GOWDA.—Out of 100 centres started, 50 centres were started in 1969 and another 50 centres were started in 1970. Number of crows and buffalows inseminated During 1969-70 ;

Cows	...	3877
Buffaloes	...	155

During 1970-71 :

Cows	...	7473
Buffaloes	...	1575

During 1971-72

Cows	...	5940
Buffaloes	...	2772

Calves boring during	1971-72	: 868
do	1972.73	: 543

Smt. SUMATI B. MADIMAN.—Has it come to the notice of Government that this programme has not come to the knowledge of the farmers; if so, will they sanction a separate section for propaganda and publicity as is in Bangalore so that more farmers could get the benefit of these centres?

Sri N. CHIKKE GOWDA.—There is no separate propaganda and publicity department or a section for this purpose in Bangalore. From the very inception of these centres, the staff attached to these centres is also expected to do propaganda work and also arrange exhibition of cross-breeds and give them prizes. All sorts of incentives are being given to this programme by these 100 centres. These centres are located in the Taluks of:

1. Dharwar, 2. Hubli, 3. Kundgol, 4. Gadag, 5. Navalgund
6. Kalaghatgi, 7. Belgaum, 8. Karwar.

There are two Regional Centres for Artificial Insemination. The staff attached to these Centres are expected to go and make propaganda and publicity. Apart from that, they are also expected to attend to the fodder development programme and protect the animals from epidemic and non-epidemic diseases.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.— ಗರ್ಭಧಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಬರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಡಲಾಗುವುದು. ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಸುಮಾರು 20ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅಂಟುಜಾಡ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಪ್ರೈಜ್ ವಿಸಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು, ನೋಟೀಸು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಯಾವ ಔಷಧಿಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮೂದಿಸುವರು.

Agitation for Allotment of Land in Kolar District

870. Sri C. BYRE GOWDA (Vemgal).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) wherther the Government is aware of the widespread land seizure agitation by the agricultural workers and poor peasants in Begepally, Chikkaballapnr, Sidlaghata and Chintamani Taluks of Kolar District for grant of cultivable forest and revenue lands,

(*b*) the number of people who participated in the agitation and the number of persons arrested so far;

(*c*) the extent of the area seized by the poor peasants in the agitation so far;

(*d*) whether the Government would grant cultivable forest land, revenue lands in Kolar District to the landless peasants in these places ?

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes.

(*b*) 683.

(*c*) Nil.

(*d*) Revenue lands available for disposal will be granted to the landless persons or others as per rules. No forest land will be granted.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಭೂಮಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ, ಯಾವುದು ಕಾಡು ಬೆಳೆಸಲು ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಡುವಿರಾ ? ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸುಮಾರು 600 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದಿದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—(ಸಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಲ್ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದು ಸುಮಾರು 600 ಎಕರೆಯ ಮೇಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿರಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈಗ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಥದ್ದಿಲ್ಲ, ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಬೆಳೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Labour Employed in Gulbarga District under '64 Famine Relief Work'

487. Sri D. B. KALMANKAR (Afzalpur).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the average labour strength employed daily in each taluk of Gulbarga District from August 1972 to the end of December 1972 under 64–Famine Relief Works (Separate figures be given in respect of Soil Conservation, P. W. D., Forest)

(*b*) the average labour strength employed daily in each taluk from 1st Jannary 1973 in Soil Conservation, P. W. D., Forest ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(*a*) and (*b*) *Vide* statement placed on the Table of the House.*

---

* Copy placed in the Mysore Legislature Library *vide* No. 28 dated 9–4–1973.

Sri D. B. KALMANKAR.—From the figures given it is clear that the employment has not gone beyond 1,10,000 whereas the population in Gulbarga District is 6 lakhs ; out of whom 2 lakhs are agricultural labourers and 2 lakhs are cultivators who are otherwise employed. That means 4 lakhs of people are required to be employed. In view of the severe drought condition and the seriousness of the summer, will the Government consider the question to increase the employment of the people there ?

† Sri D. DEVARAJ URS.—Subsequent to the month of February 1973, the employment has been increased and even if more people are ready to work—whether it is 3 lakhs or 4 lakhs, the provision is there to employ them all.

Sri RAJA PID NAIK.—Whether it has come to the notice of the Government that wages are not being paid regularly with the result the workers are put to difficulties ; if it is so, will they issue strict instructions to make regular payment of wages to all the workers ?

Sri D. DEVARAJ URS.—A complaint was there ; but now we have been able to overcome it.

Questions by J. S. Ammannavar, Smt. Fernandes and Sri Doreswamy Naidu and Taregowda. Members were absent.

MADAM SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Youth Centres in the State

424. Sri KONANDUR LINGAPPA (Thirthahalli).—

Will the Minister of State for Youth Services be pleased to state :-

(*a*) the age limit fixed by Government for being considered as Youths ;

(*b*) the number of Youth Centres in the State ;

(*c*) the facilities extended by Government to these Youth Centres ;

(*d*) the details of assistance granted by Government for the progress of youths ?

(*e*) the details of assistance granted by Government for encouraging the literary and cultural developmental activities of Youths ?

Sri V. S. KOUJALGI (Minister of State for Youth Service).—

(*a*) The age limit of Youths is between 18 and 35.

(*b*) There are in all 3456 Youth Centres.

(*c*) (*d*) (*e*), The following financial facilities are extended by Government to the Youth Centres :—

(1) Equipment grant ;

(2) Building grant of Youth centres ;

(3) Grant to creative and productive Youths ;

(4) Encouragement grant to Youth Centres.

Buses on Casual Contract Basis for Marriages

618. Sri J. S. AMMANNAVAR (Sadalga).—

Will the Minister for Labour be pleased to state :—

(*a*) whether the MSRTC., has stopped supplying buses on casual contract basis for marriage parties and for the tours conducted by educational institutions in the area coming under the Belgaum Divisional Controller ;

(*b*) the depots which have supplied buses for such purposes and their names and the number of buses supplied by each Depot under the jurisdiction of the Belgaum Divisional Controller during 1st January 1972 to 31st July 1972 for marriage parties and for the tours conducted by the educational institutions ;

(*c*) whether the marriage parties were compelled to hire extra buses instead of hiring them on casual contract basis ;

(*d*) the number of extra buses supplied for marriage parties for tours conducted by educational institutions and Jatras (fairs) from each Depot with their names, under the Belgaum Divisional Controller during the perid mentioned in (*b*) ;

(*e*) the schedule of rates of hire charged for the buses supplied on casual contract basis and for buses supplied as extra ;

(*f*) whether due to non-availability of buses from the MSRTC on casual contract bas s public are forced to incur heavy expenditure on hire of extra buses of the private authorised and unauthorised vehicle operators ;

(*g*) the steps taken or proposed to be taken by the Government and the Mysore State Road Transport Corporation to provide adequate number of buses for the above mentioned purposes ?

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour),—

(*a*) No.

(*b*) The number of buses supplied on casual contract for the purpose of marriages, educational tours and General Elections etc., during 1st January 1972 to 31st July 1972 is furnished below :—

Depot		Election duty	Marriage tours etc.	Educa-tional	Total
Belgaum	...	47	91	...	138
Nippani	...	5	22	...	27
Chikodi	...	21	13	...	34
Sankeshwar	...	9	7	...	16
Bailhongal	...	14	30	...	44
Gokak	...	11	26	...	37
Saundatti	...	13	7	...	20

(*c*) No.

(*d*) The number of exrta buses supplied for marriage parties and for the tours conducted by educational Institutions and Jatras from each Depot in Belgaum Division is given below :—

Depot		Buses supplied to faires	Extra buses operated
Belgaum	...	47	77
Saundatti	...	10	13
Bailhongal	...	20	4
Gokak	...	20	13
Sankeshwar	...	14	15
Nippani	...	18	12
Chikodi	...	9	12

(*e*) Schedule of rates for casual contract is as below :

I. (a) Rates on Kilometre Basis :—

(i) Rs. 2 per running Km. irrespective of the seating capacity of the bus subject to a minimum of Rs. 160 per bus per day for ordinary buses.

(ii) Rs. 2 per running Km. irrespective of the seating capacity subject to a minimum of Rs. 200 per bus per day for luxury coaches.

(iii) Rs. 4 per running Km. irrespective of the seating capacity subject to a minimum of Rs. 320 per day for road train.

(b) Rates on Hourly Basis :—

(i) Rs. 32 per hour irrespective of the seating capacity subject to a minimum of Rs. 100 for an ordinary bus.

(ii) Rs. 40 per hour irrespective of the seating capacity subject to a minimum of Rs. 125 for luxury coaches.

(iii) Rs. 64 per hour irrespective of the seating capacity subject to a minimum of Rs. 200 for road train.

II. Concessional Rates :—

(a) Rates on Kilometre Basis :—

Rs. 1.75 per running kilometre irrespective of the seating capacity subject to a minimum of Rs. 120 per day for ordinary buses.

(ii) Rs. 3.50 per running kilometre irrespective of the seating capacity subject to a minimum of Rs. 240 per day for road train.

(iii) No concession shall be allowed in respect of luxury coaches.

(b) Rates on Hourly Basis :—

Rs. 25 per hour irrespective of the seating capacity of the bus subject to a minimum of Rs. 75 for an ordinary bus.

(ii) Rs. 50 per hour irrespective of the seating capacity of the bus subject to a minimum of Rs. 150 for road train.

III. Rates for Mini Bus :—

Rs. 1.60 per running Kilometre subject to a minimum of Rs. 125 per bus per day. In addition to the above rates the following charges shall be levied ;

15 per cent of the total charges as passenger tax for casual contract operated in Mysore State.

In the case of contracts accepted outside the State, permit fee, taxes and other expenses (excluding TA and DA to the crew) should be recovered from the hirer.

In view of the additional taxes levied by Government recently to the extent of Rs. 12,480 per bus per year on casual contract and tourist services, the rates are being revised further.

For the extra trips if any operated, charges will be levied as per the Stage Table.

(Sri Azeez Sait)

(*f*) It has not come to the notice of the Mysore State Road Transport Corporation that the people are put to inconvenience due to non-availability of buses on casual contract,

(*g*) In view of the reply to clause (*f*) this does not arise.

Officers of State Accounts Department

625. Smt. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—

Will the Minister for Finance be pleased to state :—

(*a*) whether Government has prescribed the duties and responsibilities of the Officers of the State Accounts Department working in other Departments as Accounts Officers, Financial Assistants and Accounts Superintendents ;

(*b*) if so, whether these are followed in the working of these officers, strictly, as prescribed by the Government ;

(*c*) if not, whether Government will be pleased to ensure that the rules prescribed for the purpose are strictly adhered to in the interest of the proper functioning of the administration ?

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Suitable instructions will be issued where necessary.

Village Accountants

673. Sri K. M. DORAISWAMY NAIDU (Bethamangala).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) to whom the persons appointed as Village Accountants are responsible ;

(*b*) whether they will be brought under the jurisdiction of the of the Village Panchayats ?

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(*a*) The Deputy Commissioner.

(*b*) Yes. They are appointed as Secretaries of the Panchayats with less than Rs.12,000 annual income.

Diploma Course in Agricultural Engineering

766. Sri T. TAREGOWDA (Kallambella).—

Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state :—

(*a*) when the Diploma Course in Agriculture Engineering at Raichur was started ;

(*b*) the number of candidates who have taken Diploma in Agricultural Engineering (both in Farm Machinery and Soil and Water Management) so far ;

(*c*) whether it is a fact that such diploma holders are not given preference while selecting candidates for various posts in the co-departments of Agriculture ;

(*d*) whether such Diploma in Agricultural Engineering is included while prescribing qualifications for various posts in Mysore State Agro-Industries Corporation, Soil Conservation in the Department of Agriculture, Agricultural Implements Factory, Hassan, etc ;

(*e*) if not, whether it will now be included ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—

(*a*) The Diploma Course in Agricultural Engineering at Raichur was started from October, 1968.

(*b*) The number of students who have taken Diploma in Farm Machinery is 11, and in Soil and Water Management it is 9.

(*c*) to (*e*) The question of including Diploma in Agricultural Engineering among qualifications prescribed for posts in Mysore State Agro-Industries Corporation has been raised recently and is under consideration.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Shifting of the rig-machine from Indi to Bijapur City.

Sri J. L. KABADI (Bollolli).—I call the attention of the Chief Minister to the shifting of the rig-machine from Indi to Bijapur City.

Sri D. DEVERAJ URS (Chief Minister).—Sir I state as follows :—

The number of Villages in Indi Taluk of Bijapur is 123. All the villages are scarcity affected. Amongst these villages, 31 villages have been identified as those where the drinking water position is particularly bad. All these 31 villages of Indi Taluk have been provieed with bore wells.

(SRI D. DEVARAJ URS)

The drinking water position in Bijapur City has become very acute. There is reduced supply of drinking water to the citizens of Bijapur City and even this reduced supply may be sufficient to last only upto the end of May 1973.

To combat this shortage of drinking water in Bijapur City, it is proposed to sink 30 bore wells and out of these, only 8 bore wells have been sunk till now. Moreover there are 65 villages in Bijapur Taluk which have been identified as suffering from acute scarcity of drinking water. None of these have been provided with bore wells.

The State Government has allotted 5 high speed rigs to Bijapur district. At present only two rigs are working. One of them in Bagalkot taluk and the other in Bijapur City. The Deputy Commissioner has been given full authority by the Government to deploy the rigs within his jurisdiction in places where he feels they are most needed. In this particular case, since the 31 most badly affected villages in Indi Taluk had been provided with bore wells and because the drinking water position in Bijapur City was deteriorating day by day, The Deputy Commissioner thought it fit to shift the rig from Indi to Bijapur. As soon as the other rigs allotted to Bijapur District are again put into Commission, one rig would be deployed to Indi taluk.

I wish to add that in these Taluks it is getting more and more difficult so far as drinking water is concerned. To save this Bijapur District we are shortly requesting the Maharastra Government to allow us Koyna Water as has been negotiated upon. We hope to see that Bijapur that water supply is maintained regularly to Bijapur through Krishna River. This is with regard to supply of water. With regard to rigs supply, we have already placed orders for 10 rigs and we are making arrangements to get some rigs from America and Britain. We hope to get them by the end of this month and as soon as they are received we will send them to these areas.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3-4 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ರಿಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅವು ಬರುವುದು ತಡವಾದರೆ, ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ಬಿಜಾಪುರ, ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ರಿಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಾವು ಕೇವಲ ಐದು ರಿಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಉಳಿದ ಮೂರು ರಿಗ್‌ಗಳು ರಿಪೇರಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣವಿದೆ. ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೂಲಂಕುಷವಾದ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ರಿಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ರಿಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ತರಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಫಾರೀನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜನ್ ಅನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೆ ನಾವು ರಿಗ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಅನ್ನು ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಆರ್ಡರ್ ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ರಿಗ್ಸ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡು ರಿಗ್‌ಗಳು ಬಹುಶಃ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೂ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬಂದ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಅಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ರಿಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಂಪನಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ 200 ಟ್ರಕ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲವು ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆಗಲೇ ಇವುಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಇಂಡಿ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರಾವರೆ ಸಾವಿರ ಜನ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎರಡು ಬಾವಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ಇಂಡಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದರೂ ಸಹಿತ ನಮಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಆರ್ಡರ್ ಬಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಡಿಲೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I want to make it very plain that no office has done as the Hon. Member has stated, What the Hon. Member says is not correct. If there are complaints against any officer whoever it may be, you may please bring them to my notice or even a phone call will do for that, we will take immediate disciplinary action against those erring officers.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಮೊದಲ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಡರ್ ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತೇ ಟ್ರಕ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಟ್ರಕ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಲಿ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ರಿಗ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಪಂಪ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗಲಾಟೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂಥಾದ್ದು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಬ್‌ಮರ್ಜ ಪಂಪ್ಸ್, ಸಕ್ಷನ್ ಪಂಪ್ಸ್, ಯಾವುದಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಕೋಣ ಎಂದರೆ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ತಾವು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹೇಗೆ ? ದಯಮಾಡಿ ಇಂಥ ಕಡೆ ಇವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ. I am ready to purchase. I will send an officer with you to get them.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ರಿಗ್‌ಗಳು ಬಂದಬಂದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ ನಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳಿಂದ ಡ್ರಮ್ಸ್ ಇಟ್ಟು 3-4 ಮೈಲಿಯಿಂದ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 10-11 ರಿಗ್ಸ್, ಟ್ರಕ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೋಯ್ನಾ ನೀರನ್ನು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

NOTICE OF ADJOURNMENT MOTION

re : Inadequacy of the relief operations in Gulbarga and Bidar Districts

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಆಗ ತಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದ .

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯದೇ ಹೋದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾವು ಆ ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಭಾವನೆ ಇದೆ ಅದೇ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ್ಯ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥದ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ರಾಜಕಾರಣ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇರುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಊಟ, ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ, ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಇಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಏನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಕೂಡ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿನವಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವೋ, ಜನರು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಯಾವ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಸಾ ರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಿಂಗಳಾದರೂ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 75 ಪೈಸೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಆ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇರುವ ಉದ್ದೇ ಶ್ಯವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಪೂರ ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡು ವುದು, ಆಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದು ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬರುವುದು ಇದೆ ಆಗ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬರುವವರೆಗೆ ಕಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಂಬಳ ಕಾಣದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ರೇಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 2 ಕೆಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಹೀಗಾದರೆ ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ? ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯೋಣ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜನರು ಹೇಗೆ ಬದುಕುವುದು. ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಮೊದಲು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತಕ್ಷಣ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ, ಗಂಟೆಗಂಟೆಗೂ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಲಘುವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೂತರೆ ಜನರನ್ನು ಬದುಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಜನರನ್ನು ಬದುಕಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಮುಂದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಬದುಕಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಗ್ರಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—12ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ತಾವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು ಮತ್ತು ನೀವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಹೋಗಿ ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆಗೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಯಾವರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊಕ್ತಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಆಹಾರ, ನೀರು ಮತ್ತು ಷೆಲ್ಟರ್ ಈ ಮೂರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ನಾವು ನೀವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು ತಾವು ಬನ್ನಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು 3–4 ಜನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರೋಣ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವವರೆಗೆ ನಾವು ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಜನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ 6 ಗಂಟೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ 10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಸಾಕಾಯಿತು ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ 300 ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಂಗಸರು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಜೋಳ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಂತ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಿದ್ದದ್ದು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಂತ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದು. ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಫೋಟೋ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಊಟ ತಿಂಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರ ಪೀಡಿತ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸುಗಮವಾದ ದಾರಿ 24 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವೇ ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ನಾವೇ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕಲ್ಲು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರರು

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಇದ್ದಾರೆ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಲು ಒಡೆಯುವ ಕಡೆ ಒಂದು ಶೆಡ್ ಇಲ್ಲ. ಉರಿ ಬಿಸಿಲು 5 ದಿನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಕಲ್ಲು ಒಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕೈಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೈ ಒಡೆದು ರಕ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು. ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ 100ಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರೋ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ರಸ್ತೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಸುಣ್ಣದ ದಾರಿ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ನೋಡಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಆಗಲಿ, ನೀವೇ ಆಗಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಇರುವವರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆ ಹೆಂಗಸರು, ಶಾಸಕರ ಮನೆ ಹೆಂಗಸರು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದೇವೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ತಾವು ಅದನ್ನು ಮಿಲಟರಿಯವರನ್ನಾದರೂ ಇಟ್ಟು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ 5-6 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ರಸ್ತೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುತಕ್ಕ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಅನೇಕ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ ಅದನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬಾರದು ಎಂದು ತಹಸಿಲ್ದಾರ್ ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸತ್ಯ, ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಭೀಕರ ಸ್ಮಶಾನ ನೋಡುವ ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಊರನ್ನೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

Sri S. M. SHEERNALY CHANDRASHEKAR.—On a point of Order. Under what provision or Rule the hon. Member Sri V N. Patil is delivering the speech, I cannot understand.

Sri V. N. PATIL.—That normaly ought to have been the function of the Speaker.

MADAM SPEAKER.—Mr. Patil, I am here to answer him. You please sit down. ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೈನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 3 ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹುಶಃ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಲ್ಲ, ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಚೈರೇಗೌಡರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಕರೆದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರು ಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ. ಕೂಡಲೇ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಈ ಸಭೆ ಶಾಸಕರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಾಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಜನ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. 1 ತಿಂಗಳು 2 ತಿಂಗಳು ಈ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದರೂ ಅಷ್ಟೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

2-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ 2 ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಡವಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ 300–400 ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಷೆಡ್ಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಮೈಯ್ಯೆಲ್ಲಾ ಹುಣ್ಣು ಆಗಿ, ಈಗ ಸಾಯುತ್ತಾರೋ, ಆಗ ಸಾಯುತ್ತಾರೋ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೀಕರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇರಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಲವಲೇಶವೂ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಇಂತಹ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಹೇಗಾದರೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ವೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನೀರು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ವಸತಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಟ್ಟೆಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಗ್ರಾಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಯಿತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊದಲು ಈ ವಿಷಯ ಮುಗಿಯಲಿ.

† Sri J. P. SARWESH (Serum).—Ma'am Speaker, from the day this Assembly was adjourned, I also was touring in my constituency in Gulbarga District. There, I have in my own constituency, Voddars, who break stones. They have been provided with sheds, and water facilities. Even children are well provided. In addition to that, we held three meetings in Mella, Kolla and Kurkunta and the Hon'ble Minister of State Sri Devendrappa addressed these meetings. There was maximum gathering. This was the first time we had this gathering. They are very happy that the Government is doings its maximum, To say that Government has not done anything is nothing but politics. Government is doing everything in its power. But it is also a fact that scarcity conditions are very severe. I must say that the Government is doing its maximum. In my taluka 10,000 people are employed on soil conservation, and PWD. I have toured Chincholi and Chitapur Taluks and according to me, what Mr. Vatal Nagaraj and Sri Thimmappa and Byre Gowda have been saying is not borne out. I do not know which taluk they have toured. They have not come to my constituency. This much I want to say.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಿಕ್ಕೆ ರೂಲ್ 60ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಅವರು ಕಂಡಂಥ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಯಾರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ನಾವೂ ಹೇಳಬಹುದು, ತಾವೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಿಜ, ಅದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚಿ 5ನೇ ತಾರೀಖು ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಚಕಾರ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಕೂಡ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ವಾದ ವಿವಾದ ಅಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಮುಖಂಡರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ನಾವೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ, ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದರಲ್ಲಿ ಔಚಿತ್ಯ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ವೋಟ್ ಅನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳು ಪಾಸಾಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ವಿವರಣೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕಳುಹಿಸದೆ, ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಏನೊ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವುದು ಬೇಡ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಇಚ್ಛೆಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ, ಹದಗೆಡುತ್ತಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಪಕ್ಷಾತೀತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಏನೇನು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆಯೇ, ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಡ ಜನತೆಯನ್ನು ಉಪವಾಸ ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ

ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ದುಡ್ಡು ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಾರಿ ಮೇವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ 900 ರೂಪಾಯಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರ ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ 350—400 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಲಾರಿ ಮೇವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಂದು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅರ್ಧ ದುಡ್ಡು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಧ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರಿಂದ ತುಂಬ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಳೇ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಾವಿ ತೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಬಾವಿ ಕೂಡ ತೋಡಿಸಿಲ್ಲ. ಕಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಎನ್ನುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಮತ್ತು ಇತರರು ಹೇಳುವಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಯಂತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದುಡ್ಡು ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಮಿಡ್ ಡೇ ಮೀಲ್ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಲಗರ ಎಂದು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ ಇವುಗಳಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ದತ್ತೂರ ಬೀಜ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ದತ್ತೂರ ಬೀಜ ಮಿಶ್ರವಾದ ಧಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡ ಸಪ್ಲೈ ಆಗಿದೆ. ದತ್ತೂರ ಬೀಜ ತೆಗೆದು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಬಳಿಯಿರುವ ಸ್ಯಾಂಪಲ್‌ಅನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಕ್ಷಣ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ದತ್ತೂರ ಬೀಜ ಇರುವುದನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಚನ್ನಾಗಿರುವ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹಂಚುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಕೂಲಂಕಷವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವ ಫೋಟೋಗಳಿವೆ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಒಡೆದು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತ ಇರುವುದು. ಕೆಲವು ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿದರು, ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಊಟ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಬದಲು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕಾರುಬಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 15 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲದೆ. ಅನ್ನಾಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರ ಇನ್ನೊಂದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ,

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೀರಿಗಾಗಿ ಗುದ್ದಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಚಿತ್ರ ಇನ್ನೊಂದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನು ? ಇವರು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಎರಡು ದಿವಸ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಮಾನವೀಯತೆ ಇಲ್ಲವೇ, ಮನುಷ್ಯತ್ವವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವೂ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಫೋಟೋಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ನೋಟೀಸು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಾರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಫೋಟೋ ತೋರಿಸುವುದು ಒಂದು ಸಾರಿ, ಅನಂತರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಎದ್ದು ಹೇಳಲು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಉತ್ತರ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ತಮಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಎದ್ದೆದ್ದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಹೋದರೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಟೈಂ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ತಾವು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಬೈರೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದೆ. ಅವರ ಒಟ್ಟಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದದ್ದು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೇ ಬೇಡ, ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬರಗಾಲದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದರೂ ಅವರೂ ಬರುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ, ಅವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನಾವೂ ಹಾಗೂ ಅವರೂ ಕುಳಿತು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗತಾನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಬರಗಾಲದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೀತು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಏನೂ ಹೇಳಿದರೂ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಏನಿವೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಬಹಳ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉದ್ವೇಗ ಇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೂ ಕೇಳೋಣ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಂತೂ ಪಾಪ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕಂಪವಿದೆ. ಸಂತೋಷ. ಅವರು ನಮಗೆ ಹೃದಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ತಿಳಿದು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ

ಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದು ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲೂ ಅವರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದುಡ್ಡು ಜನರ ಕೈಗೆ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳೇ ದುಡ್ಡು ತಿಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮೊಡನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಂತೆಯೇ ಇತರ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಅವರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬಿದರು, ಬೆಳಗಾಂ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಬಂದರು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವದು ಯಾವ ಊರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳು ಅವರ ಹತ್ತಿರವೇ ಸಿಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲು ಜನ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆ, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಜನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಇದ್ದರೂ ಜನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಜನರಿಂದ ಕಾಗದ ಬರಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ಬರಲಿ ಅಂತಹ ಕಡೆಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಕಾಗದದ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ತಂತೀ ಮೂಲಕ ಮನವಿಗಳು ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೂ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ನಾವೂ ಹಾಗೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು ? ಇಲ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಊಟ ಇಲ್ಲ ಎಂದವರಿಗೆ ಊಟ ಕೊಡೋಣ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪುಕ್ಕಟೆ ಊಟ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ. ಏನೋ ಕೈಲಾಗದವರಿಗೆ, ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಡಿಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟುಗಳಿಗೆ ಅನ್ನಾಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರಿಗೆ able bodied persons ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಿಸ್ ಪ್ಲೇಸ್ಡ್ ಸಿಂಪತಿ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಂತೆ ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡೋಣ ಎಂದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು. ಮನುಷ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕು, ಶರೀರಶ್ರಮ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನಿಜ. ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೂ ಊಟ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ತಾವೇ ಹೇಳಿ.

2-30 P.M.

ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೈ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಟಾರ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಲೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದು ಸಹಜ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕರೆಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಸೀಳುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ಸುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರ ಕೈಯೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಸಲ ಕಿತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು)

ಹೋಗುವುದು ಉಂಟು. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹಾರೆ ಗುದ್ದಲಿ ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅದರ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಕೈ ಯೂ ಸಹ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಬಹುದು. ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕೈಗಳು ಜಿಡ್ಡಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವುಗಳು ಅನೇಕರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇರಬಹುದು ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡೋಣ ; ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ 2-3 ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಕೊಡೋಣ ; ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಲಿ. ಆದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಷೆಲ್ಟರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ; ಆದರೆ ಈಗ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ 3 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸಹ ಹೋಗಲಿ ಆದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಆಗ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಾಧನಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ನಮ್ರ ವಿನಂತಿ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಆಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಸಂಬಳವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಒಬ್ಬರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎರಡು ಮೂರು ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ 'ಓಡಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಅವರುಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ 'ಓಡಾಡುವಂತಾಗಲು ನೂರು ಮೋಟಾರ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಈಗ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ ; ಆದರೆ ಸಾಧನಗಳು ಇಲ್ಲ. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ 30–35 ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೂರು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಟ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ರೆಡಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. 600 ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಲರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅವು ಬಂದಂತೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳು ಬರುವವರೆಗೆ ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ರಿಗ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅವು ಬರುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ರಿಗ್ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ 'ಏರ್‌ಲಿಫ್ಟ್' ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಖರ್ಚಾದರೂ ಆಗಲಿ ಎಂದು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದೂರದಿಂದಲಾದರೂ ತರಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದಿರಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡೋಣ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟರೆ ಅಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿ

ಸೋಣ. ಆದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಾಗ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆಸಬಾರದು ? ಈಗ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಮಳೆಯ ಅಭಾವವಿರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದು ಇದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ನಾವು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ 15-20 ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗವನ್ನು ಈ 3–4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಿದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 4 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಟನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ 8 ಕೆ.ಜಿ. ಯಂತೆ ಹಂಚಬೇಕಾದರೆ ಬಿದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 4 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರೋಣ ? ನಾವು ಕೇಂದ್ರದವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ; ಅವರು ಸಹ ಈಗ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಮೈಲೋವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲಿ ದತ್ತೂರಿ ಬೀಜ ಬೆರಕೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೆ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೊರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ 5 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮೈಲೋವನ್ನು ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಕೇಜಿ. ಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನಮಗೆ ಬರುವ ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗವನ್ನು ಈ 3-4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ಉಳಿದ ಕಾಲು ಭಾಗವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲ, ಮತ್ತು ಪಾಂಡವಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಸಹ ತಮಗೆ ಒಂದೇ ಕೆ, ಜಿ. ಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ದೂರಿದರು.

ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆಹಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ದೋಷ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮಲ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 5 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಹೆಚ್ಚು ಮೈಲೋ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಆ ತರಹ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಥವಾ 8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು, ದತ್ತೂರಿ ಬೀಜ ಮಿಕ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದು ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರನ್ನು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ ಅವರನ್ನೂ ಹಾಗು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ತಾವುಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯೋಣ ಎಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಿಂಥಾ ಕಡೆ ಇಂತಿಂಥಾ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಗೆಹರಿಸೋಣ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ವಿವೇಚನಾ ರಹಿತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ನಾನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಹೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಅವರು 3–4 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಆಗಿವೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಮಾಡಬೇಕುಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಏನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನೇರವಾಗಿ ಅದರ ವಿವರಣೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಇದರ ಚರ್ಚೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಈಗ 7 ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೇಗಿದ್ದರೂ 2 ತಿಂಗಳಿಗೆ ವೋಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಪಾಸುಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು 2 ತಿಂಗಳು ವೋಟ್ ಅಕೌಂಟ್ ಪಾಸುಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರಬಹುದು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲ್ಬಣವಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಏನು ? ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಕೆಲಸದ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ 50 ಪೈಸಾ, 70 ಪೈಸಾ, ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದೂಮುಕ್ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜಅರಸ್.—ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ಅಳತೆಯಮೇಲೆ 50 ಪೈಸಾ 70 ಪೈಸಾ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಅಲ್ಲಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೂ ನಾವೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಷನ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ 3 ರೂಪಾಯಿ 4 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸೆಟ್ ಆಫ್ ಪೀಪಲ್. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ

ಅಭ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಅವರು ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ಕರೆಕ್ಟ್ ಪಿಕ್ಚರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೆಲವರು ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ 70 ಪೈಸಾ, 50 ಪೈಸಾ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶರೀರ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೇಟು ಕೊಡೋಣ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೊಂದು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವೀಕ್ ಬಾಡಿ ಇರುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥವರು 100ಕ್ಕೆ 30 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಡಯಟ್, ಬಿಸ್ಕತ್, ಕೆಲವು ಪಿರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಹಾರಗಳು ಏನು ಬರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಆ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಖಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಆ ಮೇಲೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಮೀನಿನ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 50 ಸಾವಿರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಆ ವೀಕ್ ಜನರು ತಿಂದರೆ ಒಂದು 10-15 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಅವರಲ್ಲಿ ಆರ್ನಿಂಗ್ ಕೆಪೇಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಅಬಲ ಜನರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿ ಇವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗನೇ ಹಂಚಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಸದನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಇವತ್ತು ಸದನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಹ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ 4-5 ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ನೀವು ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದವರು ಅವರಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲವೆ, ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಂದರೆ 5 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ತ್ರಿಷಾರಾಂತ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿ 5 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಆರ್. ಕಬಾಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುವುದು ಸುಳ್ಳು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಯುವ ವಿಚಾರ ಮತ್ತಿತರ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವೇ. I have one man in the whole Assembly who claims that whatever I say is incorrect. At least there is one member who says so. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಶದೀಕರಿಸಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲದೆ, ಚರ್ಚೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿಮ್ಮದು, ನಮ್ಮದು-ಎಲ್ಲರದ್ದೂ ಒಂದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಇರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ; ಕೆಲವು ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

I shall give you the figures in the cours of the day in respect of the dates on which a work was started and when it was stopped and why it was stopped. Sinc you have just now raised just at this moment, the file is not with me. In the course of the day, I will give you the correct number of people working in Tarapur Tank in Basavakalyan, why the work was stopped and why it was stopped.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಸುರಪುರ್.—ನಾನು ಆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ನಾವು 40 ಮಂದಿ ಇದ್ದೇವೆ ನಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೃದಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದವನು ನಾನು. ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಗಾಂಧಿಯ ಆಣೆ ಹಾಕಿ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 26 ಸಾವಿರ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ಇದೆ. ಆ ಜನರ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ.

3-00 P.M.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪಗಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಗಾರ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿ ಇದೆ. ಧಾನ್ಯಗಳ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 1-0 ಅಂದರೆ ಜನಗಳು ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಟ್ರಿಬ್ಯೂಟಿವ್ ಮೋಟಿವ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏಕೋ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈಗಲೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ತಕರಾರು ಇದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ನಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು. ಆ ಸದಸ್ಯರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದರೂ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹ ರ, ನೀರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಮುದುಕರಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾವು ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇದೇನು, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರವೇ ? ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತೋಕಾರಿಯಾಗಿ ಇರುವ ಕೆಲಸ. ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಯಾರು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದರೂ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಲ್‌ಫುಲ್ ನೆಗ್ಲಿಜೆನ್ಸ್, ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದಲ್ಲ. ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಮರೆತು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಜಾಗವನ್ನು ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದೇವೆಂದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅವರು ಹೋದಾಗಲೂ ಒಂದೆರಡು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಲೂ ಒಂದೆರಡು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಬೇರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು. ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಾವಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರ್ ಅವರು ಮೋಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಯೋ ? ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ವಿಚಾರ ನಿಜವೆಂದು ರುಜುವಾತು ಆದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಅವರಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡಿಸಿಲ್ಟಿಂಗ್ ಗೋಸ್ಕರ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖಂಡರು, ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಮತ್ತು ಎಂ.ಪಿ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರೈತರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅವರು ಇರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾವು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಐದೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡುಬಡವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು, ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಿಮಗೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರೇ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹುಮ್ನಾಬಾದ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಮಿಡಿಯೇಟಾಗಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿ. ಇನ್ನು ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಅವರ ಕೈಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಅಯೋಗ್ಯರೇ. ಅದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾರೋ 100 ಎಕರೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ 4 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಮೋಸಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದರೆ, ನಾಳೆಯೇ ತಕ್ಷಣ ವಿಚಾರಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಾವಿಗಳ ವಿಷಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಕೊಟ್ಟಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ದ್ದೇವೆ. 50-60 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಲು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದೆಶೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುರಪುರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಬಹಳ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಸಲಹೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸುತ್ತದೆ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅವರು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ನಾವು ಅಷ್ಟೇ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಮಾತನು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಬೇಜಾರು ಮಾಡಲಾರರೆಂಬು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಪತ್ತೂ ಸಹ ಆಗಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಕೂಡ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಅದೂ ಆಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಭರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಐನಾತಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ಉಂಟು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ—ತಾಳಮಡಿಗೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ತಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸದ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಲಂಚಕೋರ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ದಿನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. Because they were bold enough to complain against the officer, not a single work has been completed. A representation was also given and though it is more than three months, people cannot get any work up to this date.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am glad the hon. Member has brought this to my notice. We will see that within three days, the work will start.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಅನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ಬಾಯಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಕಾಲಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತಿಗೆ ಎಂದೂ ಬದಲು ಹೇಳತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಂದರೆ 19 ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಶದವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವುಗಳ ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದೇನೆಂದರೆ—'ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೇನೂ ಅಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇಲ್ಲವೇ'.—ಎಂದು. ಆದರೆ ಇದರ

ಸಂಬಂಧವಾಗಿಯೇ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ—ಇವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಇಂತಿಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇಂತಿಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ವೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ? ಈ ಸಭೆಗೆ ಕಳೆದ 8 ದಿನಗಳಿಂದ ವಿರಾಮವಿತ್ತು. ಆ ವಿರಾಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೋಗಿದ್ದರೇ ? ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ! ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ವಿರಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದಿನಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಏನೇನು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವರೇ ? ಆದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇನೋ ವಿರಾಮ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮೈಸೂರು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು, ಆದರೆ ಆ ಬೀದರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲವೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣ ಆಯಿತು. ಮೈಸೂರು, ಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಗಹನವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ? ತಾವು ಆ ಹಾರಂಗಿ ಹೇಮಾವತಿ ವಿಚಾರ ಬಂದರೆ ಅವೂ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳೇ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೆ ಅದು ಗಹನವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ ; ಹಾಗಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ನಾನೇ ಆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಥೋಡ್ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಸಚಿವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನನಗೆ 15 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ವಿರಾಮವಿದ್ದ 8 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನೋಡಿದೆವು ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೋಡದೆ ಇದ್ದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ಹೇಳತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋಟೀವ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪುಣ್ಯಪುರುಷಾರ್ಥಗಳೂ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ? ಬೀದರಿನ 4 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು...

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಜನರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ—ತಾವು ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಹೋಗಿ 'ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಂಥವರು ಬಂದಿದ್ದರೇ' ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಇಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ ಯಾರೂ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು.

ಹೀಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ನಾರ್ತ್ ಕ್ಯಾನರಾದ ಹಳಿಯಾಳದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ವಾದಸರಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 50 ಸೆಂಟರುಗಳಿರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 56 ಸೆಂಟರುಗಳಿರಬಹುದು, ಮತ್ತೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 26 ಸೆಂಟರುಗಳೇ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಲೇಬೇಕೆಂಬ .....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಲೇಬೇಕೆಂಬುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೂ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅದು ಇಂಪ್ರಾಕ್ಟಿಕೇಬಲ್.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ 7 ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಸ್, ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ 6 ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜೂನ್ 7 ರವರೆಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಖಾಯಂವಾಗಿ ಕೊಡುವರು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 15 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸುಖಡಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖಡಿ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಂದು ನೋಡಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳರು ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬಂತು.)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸುಖಡಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿ ತಿಂದುಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು? ನಾವೂ ನೀವೂ ಕಲೆತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಹೇಳೋಣ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ನೀವೊಂದು ಹೇಳುವುದು, ನಾವೊಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೀಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊನೆ ಮೊದಲೆಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸುಮಾರು ಎರಡುವರೆ ಗಂಟೆಯಾಯಿತು ಈ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಶುರುವಾಗಿ. ಈಗಾಗಲೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. I withhold my consent and refuse my permission.

Dharna by Members

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ವಿರೋಧಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಧರಣಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಯುತರುಗಳಾದ ದೇವೇಗೌಡ, ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, ಬಿ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಧರಣಿ ಕುಳಿತರು)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಸುಮ್ಮನೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಡೆಯಿರಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ, ಬರೀ ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯ ಇದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವ ರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಧರಣಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ವಾಕೌಟ ಮಾಡಬೇಕಾತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ತಾವು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದವರು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇನು? ಇದು ರಾಜಕೀಯದ ಪರಮಾವಧಿ. ದೇವರಿಂದ, ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವ ರೀತಿ ಇದು. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ನವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಮಾಡಿದರು, ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಜನಬೆಂಬಲ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ

ಅದರಿಂದೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಧರಣಿ ಹೂಡಲು ಹವಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಕರ. ಅವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ...(ವಿಪರೀತ ಗಲಾಟೆ) ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಟಿ ಬಿ ಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಲ್ಲ ಇದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾವು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ರೂಲ್ಸ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಡುವವರನ್ನು ಹೊರಿಸಿಹಾಕಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹೊರಿಸಿ ಹಾಕಿ, ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಡತನದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಜನರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಕರ ತೋರಿಸದೆ ಇಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕೆಲಸಗಾರರು 2 ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಕಾರ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜನ....(ಗಲಾಟೆ)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬರುವುದು, ಆಗ ಇದರ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ದಯಮಾಡಿ ಈಗ ತಾವು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

(ಯಾರೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಈ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ, ಈಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿ ಮೀರಿ ಹೋಗುವುದೋ ಏನೋ, ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

3-30 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದೇವೇಗೌಡರು, ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕ್ಷಮಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ಇರುವುದು ಒಂದೇಮಾರ್ಗ, ರೂಲ್ 308ರ ಪ್ರಕಾರ ....

ಶ್ರೀ ಕೆ, ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು, ಮುಂದುವರಿಸುವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕ್ರಮವೇ ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—In view of the fact that you have ruled that permission is not granted, this amounts to a reflection on the Chair. Therefore, action is needed in this case.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಈಗ ತಾನೇ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದು ಅಲ್ಲ. ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಲೇ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷಾಮಡಾಮರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಯಾವ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಟ್ಯಾಕ್‌ಟಿಕ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾಗ ಹಿಂದೆ ಧರಣಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪೀಕರ ಚೇರ್ ಅನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಪೂರ್ಣಕೋಪ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಅವರ ಕಿವಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ,—ಅವರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಬ್ಲಡ್ ಪ್ರಷರ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಆರೋಗ್ಯದ ಚಿಂತನೆ ತಾವು ಮಾಡಬೇಡಿ, ಅನಾರೋಗ್ಯವಾದರೆ ತಮಗೆ ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮುದುಕರು ಇದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಮೊದಲು ಆರೋಗ್ಯ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಿಂದೆ ಇದು ನಡೆದಿಲ್ಲ, ದೈವೀಕೃತವಾದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು, ಮನುಷ್ಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗದಂಥ ಘಟನೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ನನಗಂತೂ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮೈಸೂರಿನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಚಾರ, ಇವರು ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಅವರು ಇವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. It is not proper also. ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಹೀಯಾಳಿಸತಕ್ಕದು ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಲೋಪ ದೋಷ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಹತ್ತಾರು ಸಲ ಹೇಳಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸು ಇದೆ, ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಅವತ್ತೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ಕಾಲ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ಇವತ್ತು ಇವರು ಸಭೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ

ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಮುಂದುವರಿಸಕೂಡದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಜನಗಳು ನೋಡಲಿ ಎಂದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಭೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜನರು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ ಎಂದು ಜನಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಿರುಗು ಭಾಣ ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಜನ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರು ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ, ಹೋದ ಸಾರಿ ಇವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿದರು, ಆದರೆ ಜನ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೇ ? ಎಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವರು ಏನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯು, ಕೆಲಸಗಾರರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೂ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಜನ ಅವರ ಮಾತನಲ್ಲಿ ಏನು ಟೊಳ್ಳು ಇದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರು. ಚಳುವಳಿ, ದಾಂಧಲೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸ್ ಅನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಎಷ್ಟು ಕೂಗಾಡಿದರೂ ಇವರಿಗೆ ಜನ ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—480 ಜನ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಐವಾನ್‌ಶಾಹಿಗಳಾಗಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮಂಥ ಪ್ರಚೋದಕರು ಇರುವಾಗ ನಾವು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ಮಾಡುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ಏನು ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನತೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಿ, I have got privilege, I have got every right.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—Can you not understand ? ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇದ್ದರೆ ಅಪೋಜಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಹೇಗೆ ಬಿಹೇವ್ ಮಾಡಬೇಕು ? ಕೂತುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಹೇವ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.- ಬಿಹೇವಿಯರ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಪಾಠ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. You have got to learn.

Sri H. D. DEVE GGWDA.—People know, what I say.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಜನರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಜನರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ,

Sri B. B. SAYANAK.—I am on a point of order, when there are persons sitting in the Assembly, I want to know whether the House is in order or not ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಲಾಪ ಮಾಡಲಿ, ಇವರು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಪಡಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ಜನಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೊಂದು ಚುನಾವಣೆ ಬರುವವರೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಇವರು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 1977ರ ಚುನಾವಣೆಯವರೆಗೆ ಇವರ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲಿ. 1977ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಗೆದ್ದು ಬರಲಿ. ಅಲ್ಲಿಯವ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ರಗೆ ಇವರು ಏನು ಪಿತೂರಿ ಮಾಡಿದರೂ, ಏನು ಜನರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಹೋದರೆ ಏನು, ಇದ್ದರೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಮ್ಮವರೇ ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಂತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಎಷ್ಟು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ತಲೆಕೆಳಗೆ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೂ ಇವರಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 1977ನೇ ಇಸವಿಯ ಚುನಾವಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇವರು ಏನು ಪ್ರತಾಪ ತೋರಿಸಿದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ತಮಗೆ ಈ ಪ್ರಲಾಪ ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪೋಜಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಅವರು ಚಳುವಳಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಇವರು ಪಾಠ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಸಬರು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನುಭವಿಗಳು ಆದ ಅಪೋಜಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಏನೂ ಕಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕಲಿತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಕಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯೇ ನೀವು ಕಲಿತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಆದರೂ ಈ ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವೇನೀಗ ಸಹ ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I have a right to comment on your behaviour. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕಾಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ I am concerned with what you do here. I am interested in that. Madam, I have a right to talk about the behaviour of a member who is here. What is he doing here ? ಮಾಡುವುದು ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಡೆಯುವುದು ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಬಹಳ ಅನುಭವಿಕರು. ಎರಡು ಟರ್ಮ್ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದರಿ. ಅಪೊಸಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಆಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಹೇವ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳು ಬೇಕೆ ಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೇಕು, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವೂ ಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ತಾವು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿ ನಡತೆ ಏನು ಎಂದರೆ ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಪರಿಣಾಮ ಕ್ಯುಮುಲೇಟೀವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ತೋಚಿದಂತೆ ತಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಸರಿಯೇ? ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಧರಣಿಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಕೂಗಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ತಾವು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ? ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ? ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಜನತೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಈ ಪಕ್ಷ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸರ್ಕಾರನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಿತ್ತು. ನಾವೇಕೆ ಇತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ? ಈ ಒಂದು ಸಿಂಪಲ್ ಪ್ರೊಪೊಸಿಷನ್ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಬ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡಲಿ, ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಿ ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವು

ದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ರೂಲ್ಸ್ 308-309ರ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿರುದ್ಧದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧಿಕ್ಕಾರ, ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧಿಕಾರ (ಗಲಭೆ).

Sri D. DEVARAJ URS.—I move :

"That members who are on Dharna be named and then they may be removed"

MADAM SPEAKER.—I adjourn the House for half an hour.

The House Adjourned at Forty Five minutes past Three of the Clock and re-assembled at Five of the Clock.

[MADAM SPEAKR in the Chair]

STATEMENT OF THE CHIEF MINISTER :

re : Two Minister of the Government to inspect the relief Operations in Gulbarga and Bidar

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇನು ಧರಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಅವರಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತಿತರರೇನು ಆ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಅವರು ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆಯೋ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಮತ್ತು ನಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಆಸೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು, ಹೀಗೇ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿ. ನಾನು ಯಾರಾದರೂ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆರಿಸತಕ್ಕವರು ಅವರು ಯಾರಾದರೂ ಇರಲಿ. ಅವರು ಮತ್ತು ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಏನು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲೇ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚೇನು ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದಿದೆ ? ಆದರೆ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಕಡೆ, ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲವೂ ನೆಟ್ಟಗೇ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಎಂದೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಂಬು ದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಜನರು ಈ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಗ ಈ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರ್ತಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಸಹಾ ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಂದಾಜನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳ ಏರ್ಪಾಡೇನಿವೆ ಅದು ಐದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೇ ನಿಂತಿಲ್ಲ—ಅದನ್ನು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಯಾವಾಗ ಬೇಕೆಂದರೆ ಆಗ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ನಡೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲಸವೇನೋ ಇದೆ, ಆದರೆ ಜನರೇ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕೆರೆಗಳಿ ರುತ್ತವೆ, ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕೆರೆಗಳೂ ಇರ ವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡೋಣ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಸಹಾ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಅಪಾರಸ್ಟೇಷನ್ ಕೆಲಸ, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳಪಡಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಟ್ ಎತ್ತುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸ ಲಾಗಿದೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಿಲ್ಟನ್ನು ಎತ್ತುವುದು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 32 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಬ್ಬಾಬ್ಬ ಎಂದರೆ 7–8 ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಜನರು ಒಂದು ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮೊದಲು ಊರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗದೆ ಜನರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರಂತೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಂದಾಜಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ರೆಡಿಮಾಡಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರ ತಕ್ಕ ಶೆಡ್ಡುಗಳು, ಆ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾಳೀನದಿ ಈ ಸ್ಥಳ ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಷೆಡ್ಡುಗಳು ಹಾಗೇ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಜನರು ಆ ಜಾಗಗಳು ಬಹಳ ದೂರ ಎಂಬ ನೆಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ? ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಜನರನ್ನು ನೀವು ಆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಂದೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂದು ಬಲವಂತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟೋ ? ಆದರೆ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೋಗಬೇಕು, ಯಾರು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅವರು ಬಾರದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾವು ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು (ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು) ಲೋಡ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಇತರರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಂಪ್ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದೋ ಇಲ್ಲದೇನೋ ಆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಕೆಲವು 8 ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಕೆಟ್ಟು ನಿಂತು ಹೋದವು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ಯೂಮನ್ ಫೈಲ್ಯೂರ್ಸ್ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಏನೋ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಈ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಬೆಳೆಗಳ ಅಭಾವದಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟಾಗಿವೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಹೀಗೆ 4-5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆಯಾಗತಕ್ಕ ಶುಭಸೂಚನೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಆಶಾಭಾವನೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳು ನಮಗೆ ಶುಭಪ್ರದವಾಗಿರಲೆಂದು ಹಾರೈಸೋಣ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಾಳೆನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ. ತೊಂದರೆಯೇನಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಿ, ನೋಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯೋಣ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತಿತರ ಸದಸ್ಯರು ಧರಣಿಯನ್ನು ಅಂತ್ಯಮಾಡಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿ. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ವಿಪತ್ತು ಬಂದಾಗ ಪಕ್ಷಭೇಧ ಮಾಡದೆ ಒಂದು ರಥಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಾಲಿಗಳಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಧರಣಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತಿತರ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು)

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರೇ, ಈಗ ಸಭಾ ನಾಯಕರೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ ನಾನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಸುಖಡಿ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆವು. ಅವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಡಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತಿತರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ. ಕೇವಲ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಮಲಪ್ರಭ ಮತ್ತು ಘಟಪ್ರಭ ಯೋಜನೆ ಬಳಿ ಶೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಜನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಂಟರ್ ಕೆಲವು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಕಡೆ ಷೆಡ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 18 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನಾವು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟೆವು, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಷೆಡ್ಡೂ ಇಲ್ಲ. ಬಿದರೆಯಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗದವರೆಗೆ ಹಮ್ನಾಬಾದ್ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಷೆಡ್ ಇದೆ. ಉಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋದ ಕಡೆ ಷೆಡ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ 70 ಪೈಸೆ ಕೂಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 70-80 ಪೈಸೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಜೋಳದ ಬೆಲೆ ಎರಡೂಕಾಲು ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ವಿತರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಬರುವ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕ್ಚುಯಲ್ ಮೆಷರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 70-80 ಪೈಸೆ ಕೂಲಿ ದೊರೆಯುವುದು. ಇವರಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮೊಬೈಲ್ ವ್ಯಾನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ವ್ಯಾನುಗಳು ಸಾಲದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇರಬಹುದು, 18 ಕಡೆ ನಾವು ವಿವರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have provided 12 vans. But they are not sufficient. We will now think of increasing another 12 vans.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದೈವದತ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆರೇಳು ತಿಂಗಳು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು. ಧರಣಿ ಮಾಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೆ, ಕಣ್ಣಾರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬುದು. ಹಿಂದೆ ಮಿಡರ್‌ಮೆನ್‌ನಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಲ್ಲ, ಹೃದಯದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪಾರ್ಟಿ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸುವಾಗ ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಿದೆ, ಎಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವೊದಗಿದರೂ ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಈ ವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ನಾನು ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರದಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಹೋಗಲಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಸುಖಡಿ ಒದಗಿಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಫುಡ್ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಅವರು ನಿಶ್ಯಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಮೇಲೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಗಂಜಿಗೆ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಜೋಳದ ಗಂಜಿ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವರು. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಡಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಹಣ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಡಿಸುವಾಗ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬಹುದು, ಮೆಷರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಹ್ಯುಮ್ಯಾನಿಟೇರಿಯನ್ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದೂವರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಧರಣಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋದರು)

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗೌರವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಅನುಸರಿಸೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹರಣಮಾಡಲು ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುವುದು. ಕೆಲವು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಡಿಸ್‌ಕ್ರೀಷನ್‌ನಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆಯಾಯಿತು. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಚಿಂತನೆಯಿಲ್ಲ.

ಈ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಹೋಗೋಣ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಹೋಗೋಣ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಎಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಳೆಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ

ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಇತ್ತಕಡೆಯ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾವಾದರೂ ಕೂಡ, ಈ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇರೋಣ. ಹೇರಿ ನಾವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು; ಸರ್ಕಾರ ಬಿಚ್ಚುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗ ಲಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನ ಅನೇಕ ಯುವಕ ಶಾಸಕರು ಗೆಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದರೆ, ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವರ ಜನ್ಮ ಪರ್ಯಂತ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ, ಇವರು ಸತ್ಯವಾದಿ ಜನ, ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜನ ಎಂದು ಅಭಿಮಾನ ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನೀವು ಅಜರಾಮರವಾಗಿ ಜನರ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವು ದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಜನರ ಮಧ್ಯ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚುಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಿಚ್ಚುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬೀದರ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಆಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ನೋ, ನೋ, ನೋ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಬಂತು)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಬೇಕೇ ?

Sri S M. SHEERNALY CHANDRASEKHAR.—If the entire House is meant for Sri Vatal Nagaraj only, I have no objection.

MADAM SPEAKER.—It is meant for Sri Chandrasekhar also !

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನನಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ,—ಅದು ಅತಿರೇಕ ಆಯಿತು.

ಸದಸ್ಯರುಗಳು.—ನೋ ನೋ ನೋ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಆದಮೇಲೆ I will give you a chance.

ಸದಸ್ಯರುಗಳು.—ನೋ ನೋ ನೋ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ, ಅವರು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯಾವ ಕೋಪವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರದ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ ಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡುವವರು ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಕಳಕಳಿಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅದರಂತೆ, ಇವರ ಮುಖಾಂತರ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸೋಣ, ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ದುಡಿದು ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೋಣ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೇ ನಾನು ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಏನಿದ್ದರೂ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು. ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ತಾವೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಶ್ವಾಸದ ರೀತಿಯಿಂದ ನೀಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಧರಣಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದು ಸಭೆಯ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧರಣಿ. ವಗೈರೆ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಡ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

5-30 P. M.

ಮತ್ತೆ ಜೈಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಊಟದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಯಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ದಕ್ಕೆ ತಾವು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತಾವೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲವೆ ಮಾಡಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಊಟ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ವಿನಾಕಾರಣ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(*Sri Vatal Nagaraj rose*)

The vice of No, No, No, boomaranged from different sections of the House.

MADAM SPEAKER.—The House stands adjourned to meet again tomorrow at 1 P. M.

The House adjourned at Thirty Three Minutes past Five of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday the 10th April 1973.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 10th April 1973/ Chaitra 20, 1895 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

MADAM SPEAKER [SMT. K. S. NAGARATHNAMMA] in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Amalgamation of M.S.C.M. Federation and M.S.A.I. Corporation

118. Sri B. G. BANAKAR (Hirekerur).—

Will the Minister for Co-operation be pleased to state ;—

(*a*) whether the Government is aware that the objects and functions of (1) the Mysore state Co-operative Marketing Federation Ltd., Bangalore and its affiliated Taluka Agricultural Produce Co-operative Marketing Societies in the State and (2) the Agro-Industries Corporation and its agents in the State are one and the same in nature :

(*b*) whether the Government is also aware that these two parallel institutions are running under loss ;

(*c*) the nature of measures the Government proposes to take for proper and effective functioning of these institutions without incurring loss ;

(*d*) whether the Government intend to amalgamate these two institutions ?

Sri A. SHANKARA ALVA (Minister for Co-operation).—

(*a*) Yes, so far as the procurement and distribution of fertilisers is concerned.

(*b*) The M.S.C.M. Federation Ltd., Bangalore had sustained loss but it has since been earning profits.

The M. S. Agro-Industries Corporation, Bangalore, has not been running under loss.

(SRI A. SHANKARA ALVA)

(*c*) So far as the M.S.C.M. Federation is concerned it has minimised the losses in fertiliser business by introducing the system of cash and carry basis and thereby reducing the payment of interest in the borrowings.

In respect of Mysore State Agro-Industries Corporation this question does not arise.

(*d*) No.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಸಂಘ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಹಕಾರಿ ಮಾರಾಟ ಸಂಘ, ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಗೂ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

†ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.–ಈಗ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನವರು ಅರ್ಧರ್ಧ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ,

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಿ ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದ್ದುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ? ಈಗ ಎರಡು ಟೈಯರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತ್ರಿ ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮೊದಲನಂತೆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇ ಗೌಡ.—ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಅಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಮತ್ತರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನವರು ಮಾತ್ರ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಒಬ್ಬರೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know since when the M.S.C.M. Federation, Ltd., is earning profits ?

Sri A. SHANKARA ALVA.—It was sustaining loss in 1961-69, 1969-70 and 1970-71· Only last year, i.e., in 1971-72 it has earned a profit of Rs. 20 lakhs and odd.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅರ್ಧ-ರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಅವರಿಬ್ಬರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಗೊಬ್ಬರ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮುಂಚೆ ತ್ರಿ ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದ್ದಾಗ ಗೊಬ್ಬರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡಿ ಗೊಬ್ಬರ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ? ತ್ರಿ ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

---

† Indicates the that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ತ್ರಿ ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಅಗ್ರೊ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರ ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಬೇರೆಬೇರೆ ದರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ದರ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಫೆಡರೇಷನ್ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಪಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ಮೊದಲು ಇದರ ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಮೊದಲು ಇಷ್ಟು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 1970-71ನೇ ಮತ್ತು 1971-72ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗೋಡೌನಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಗೋಡೌನ್ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಅಗ್ರೋಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಟಾಕ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರೇ ಇದರ ಪೂರಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ಇದು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಸಲಹೆ. ಇದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Repairs to Bangalore-Mysore Road

232. SRI S. KARIAPPA (Kanakapura).—

Will the Minister for Public Works and Electricity be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to the notice of the Government that the Bangalore—Mysore road between Torekadanahalli and Harohalli has been badly damaged on account of the movement of E.C.C. heavy vehicles ;

(*b*) the step taken by Government to effect repairs to this road?

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—

(*a*) Yes.

(*b*) The road is repaired to the extent funds are available.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

Loans Advanced to Joint Farming Co-operative Societies in Channagiri Taluk

336. Sri N. G. HALAPPA (Channagiri).—

Will the Minister for Co-op eration be pleased to state :—

(*a*) the total amount of loan advanced by the various agencies of the Government such as :—

1. Co-operation Department
2. Social Welfare Department
3. Dairy Loan
4. N.E.S. Loan
5. Tractor Loan
6. Pumpset Loan
7. Loan from Khadi and Village Industries Board
8. Primary Land Development Bank
9. District Co-operative Central Bank
10. Federation loan etc. to the following Joint

Farming Co-operative Societies—
Guruhagedahally,
Gururajapura,
Basaveswara.
Mahatmaji,
Saibaba in Channagiri Taluk
(societywise figures may be given) ;

(*b*) the amount of loan that has been repaid in respect of various loans ;

(*c*) the amount that is outstanding ;

(*d*) the steps taken to recover the loan ;

(*e*) whether it has not come to the notice of the Government that there is mismanagement, fraud, cheating and misappropriation of funds etc., in the affairs of the said group of societies ;

(*f*) if so, whether the accounts of the said sooities have been audit and whether the auditors have pointed out the commissions and omissions of the said societies and whether any action has been taken in the matter :

(*g*) whether any allegations were made against these societies and if so, whether they have enquired into and the findings of such enquiry ;

(*h*) whether the DCC Bank, Shimoga has advanced any loan to Guruhagedahalli, J.F.C.S. after it was superseded ; if so, the amount of loan that was advanced and whether the money was drawn by the Administrator or the Secretary ;

(*i*) whether any other society in the said group of societies has beeen superseded ; if so, the steps taken by the Administrator to take charge of such societies ?

Sri A. SHANKARA ALVA (Minister for Co-operation).—

(*a*) The following Departments have sanctioned the assistance to the Guruhagedahalli, Gururajapura, Basaveswara, Mahatmaji and Saibaba Co-operative Joint Farming Societies (Statement 'A' showing the society wise figures is placod on the Table of the House).*

1 Rs. 95,200 (Rs. 82,950 loan and Rs. 12,250 subsidy).
2 Rs. 47,500 (Rs. 36,417 loan and Rs. 11,083 subsidy).
3 Rs. 55,000 (From Animal Husbandry Department).
4 Rs. 5,400.
5 Rs. 13,501-31 (From Agricultural Department).
6 Rs. 8,000 (Social welfare Department).
7 Rs. 6,534 (Rs. 5,567 load and Rs. 967 subsidy).
8 Rs. 21,000.
9 Rs. 28,000.
10 Federation loan Rs. 15,000 Statement 'A' placed on the Table of the House for society wise figure for a total sanction of Rs. 2,95,135-31 (Loans and share capital Rs. 2,70,835-31 and subsidy Rs. 24,300).

(*b*) Rs. 19,717-72 (loans Rs. 19,560-04, subsidy, 157-68, *vide* statement 'B' placed on the Table of the House).*

(*c*) Rs. 2,51,117 59 (*vide* statement 'C' placed on the Table of the House).*

(*d*) Necessary steps have been taken to recover the overdue amount from the defalting societies and also notices have been issued under Section 104 of the MCS Act. Further action will also be taken shortly.

(*e*) Yes.

(*f*) Yes. The said societies have been audited upto 1970-71 except Guruhagedahalli Co-operative Joint Farming Society which is superseded and complete charge has not been taken by the Administrator. However the accounts of the said society have been audited upto 1967-68.

Auditors have pointed out the defects and also action has been taken regarding the serious irregularities and misappropriations. The management of Guruhagedahalli and Saibaba Co-operative Joint Farming societies have been superseded and it is also proposed to liquidate the other 3 societies.

(*g*) Yes. The petitions were enquired into and action has been taken on the finding of the enquiries.

---

* Copy placed in the Mysore Legislature Library *vide* No. 29 dated 10-4-1973.